

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΑΡΙΘ. 1085 | ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 29ο | 15-31 ΜΑΪΟΥ 1916

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Η Φωτιά (κ. Κ. Παρρέν). — Η Σοφία Τρικούπη. — Προσευχή στον τάφο της Σοφίας Τρικούπη ποίημα (κ. Μ. Μαλακάση). — Σκίτσα από την Θερινήν Ζώνην. — Η Δάφνη της Μελλίτης μετάφρασις (Κ. Α.). — Το άσπρο τριαντά-φυλλο. — Η Άννα Κομνηνού (κ. Έλένη Γιαννοπούλου). — Το Έλληνικόν διήγημα (κ. Κ. Παλαμά),

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΕΤΟΣ 29ο

Αντίτιμον έτησίως έγγραφής δια τὸ ἐσωτερικόν Φρ. 10
δια τὸ ἐξωτερικόν Φρ. 13

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ὁδὸς Γ', Σεπτεμβρίου 2

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐφημερίδος γίνονται δεκταὶ μόνον ἐντὸς ἐνὸς μηνός.

Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται 1 δραχ.

Τὰ ἀποστελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν χειρόγραφα πρέπει νὰ φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀποστέλλοντος καὶ νὰ εἶναι καθαρογραμμένα.

Πᾶσα αἴτησις πρὸς ἐγγραφήν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου εἰς τραπεζικὴν ἢ ταχυδρομικὴν ἐπιταγήν ἢ καὶ εἰς τοκομερίδια.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου καὶ εἶναι ἐτήσιοι.

Τὰ μὴ δημοσιεύμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

Θέλετε τὰ τέκνα σας καὶ ἰδίως αἱ νεαρὰί κόραι σας ν' ἀποκτήσουν σῶμα καλλιτεχνικόν καὶ ἀγαλαματώδες; Δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸ

NEON ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ

Ὁδὸς Αἰόλου 66

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΝ

διὰ τοῦ ὁποίου τὰ ΚΥΡΤΑ ΣΩΜΑΤΑ γίνονται εὐθυτενέστατα καὶ καλλιτεχνικώτατα.

Τὸ γνωστὸν Φαρμακεῖον τοῦ κ. Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ.

COSTUMES TAILLEURS

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ράπτῃς τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Σοφίας καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς

Πριγκηπίσσης Ἑλένης.

ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 30ο | ΑΘΗΝΑΙ 15-31 ΜΑΪΟΥ 1916 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1085

Ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν δὲν θὰ διακόψῃ ὡς ἄλλοτε τὴν ἔκδοσίν της κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Θὰ ἐκδίδεται ὁμως ἅπαξ τοῦ μηνός.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ.κ. συνδρομητριάι αἱ καθυστεροῦσαι τὴν συνδρομὴν των νὰ τὴν ἀποστείλουν εἴτε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, εἴτε εἰς συστημένην ἐπιστολήν.

Ἡ ΦΩΤΙΑ

Φωτιά καὶ θάλασσα καὶ γυναῖκα. Τρία μεγάλα καλά. Τὰ τρία αὐτὰ μεγάλα καλά, θὰ ἔλεγα ἐγώ, εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἔμμορφοις τῆς δημιουργίας. Εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ τὸ μέσον μετὰ ὅποια ἡ φύσις ἔδειξε καὶ δείχνει ὅλην τὴν τὴν δύναμιν, καὶ ὅλην τὴν σοφίαν.

Ἡ φωτιά! Δὲν ὑπάρχει βέβαια στοιχεῖον πλέον ἀδικημένο, πλέον συκοφαντημένο ἀπὸ αὐτό. Τί θὰ ἐγίνετο αἴφνης ἡ ζωὴ, τί θὰ ἐγίνετο ὁ κόσμος, τί θὰ ἐγίνετο ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὸ πυρπολημένο ἄστρο, ποῦ φλέγεται τώρα τόσα ἑκατομμύρια χρόνια, καὶ μετὰ τῆς ἀκτίνες του σκορπίζει τόσα κάλλη εἰς τὴν δημιουργίαν.

Τί θὰ ἐγινώμεθα ἂν ἡ γῆ ἐπύγετο ἑξαφνα καὶ τὰ φλογερὰ καμίνα ποῦ πυρπολοῦν ἀδιά-

κοπα τὰ σπλάγγνα της ἔσβυναν ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην.

Κάθε ζωὴ, κάθε ἔμμορφοις, κάθε δύναμις καὶ κάθε ἁρμονία θὰ ἔχάνοντο. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ῥάκος πλέον ἄνρηγο καὶ ἄμορφο θὰ ἐβυθίζετο ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἀνυπαρξίας. Τὸ κάλλος ἢ τὴν τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν, χωρὶς τὴν μεγάλην ἢ τὴν μικρὰν δόσιν τοῦ φωσφόρου, φωτιά καὶ αὐτὴ σιγμῆν εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν μετὰ τὸ σταγονόμετρον. Τὰ μάτια ποῦ λάμπουν καὶ σκορπίζουν ἀκτίνες φωτεινῆς, τὸ πνεῦμα ποῦ θάλλει καὶ σπινθηροβολεῖ, ἡ καρδιά ποῦ πονεῖ καὶ πάλλει, ἡ ψυχὴ ποῦ αἰσθάνεται τὴν χαρὰν τῆς ἡδονῆς, θὰ ἔδιδαν τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς χωρὶς τὰ μικρὰ καὶ ἀναρίθμητα κομματάκια τοῦ φωσφόρου, ποῦ καίει καμίνι ἄσβεστο καὶ φλογερὸ μέσα μας! Ἡ γλωρὶς, ποῦ σκορπίζει γύρω μας τόσα σμαραγδένια πλούτη, ὁ κόσμος αὐτὸς ὁ φυτικὸς μετὰ τῆς ἀτελείωτες καὶ ἁρμονικῆς παραλλαγῆς του, μετὰ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ ἄνθη του, μετὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑπάρξεως, ἡ πηγὴ αὐτὴ ἢ ἀνεξάντλητη τοῦ ζωογόνου ἀέρος τὸ ἀπέραντον αὐτὸ ἐργαστήριον τοῦ ὄξυγόνου καὶ τοῦ ἀζώτου, τί θὰ ἐγίνοντο ἂν διὰ μίαν στιγμὴν ἢ φωτιά μετὰ τὰ μυριόστομα καμίνα της ἔπαυε νὰ σκορπίζει θερμότητα εἰς τὴν δημιουργίαν.

Ἡ φωτιά! Ἀλλὰ εἶναι ἡ ζωὴ, εἶναι ἡ παγκόσμιος θεότης, ποῦ ἐλάτρευσεν ὁ ἄνθρωπος εὐθὺς ποῦ τὸ πνεῦμα του ἀπεσπάσθη ἀπὸ

τά σκόπη, εὐθύς ποῦ ἀπεσιόρησεν ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν ἀλόγων ζώων, εὐθύς ποῦ ἐκαλλιτέρευσε τὴν κτηνώδη του ὑπόστασιν.

Ὁ ἥλιος! Ὁ μέγας αὐτὸς πυρπολητής, ὁ υπερκόσμιος αὐτὸς δημιουργὸς καὶ ζωγράφος καὶ πλάστης ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Θεὸς ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἰδέαν τῆς θεότητος. Αἱ θρησκείαι σοφαὶ καὶ ἄσοφοι, τὰ δόγματα, αἱ παραδόσεις ὅλα ἔχουν τὴν καταγωγὴν τὴν ἀπὸ τὸν μέγαν χορηγὸν τῆς ζωῆς, ἀπὸ τὸ κέντρον αὐτὸ ποῦ πάντα φλέγεται καὶ πάντα πυρπολεῖται, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐξαντλήται καὶ ποτὲ νὰ σβύνει.

Ὁ Ἀπόλλων μὲ τῆς φαρέτρης καὶ τὰ βέλη του, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ἀκτινωτὸν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, ὁ πατέρας τῶν μουσῶν καὶ τῶν χαρίτων, τί ἄλλο ἐνεσάρκωνεν εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἂν ὄχι τὴν φωτιὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν μέγαν πλάστην καὶ καλλιτέχνην τῆς φύσεως.

Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος μικρὸς καὶ κακὸς καὶ ταπεινὸς εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν πράξιν χειρίζεται τὴν ζωογόνον αὐτὴν δύναμιν ὡς ὄπλον καταστροφῆς. Τὴν περισυλλέγει εἰς μόρια πολυσύνθετα, τὴν περιλαμβάνει εἰς σιδερένιους σωλήνας, τὴν τοποθετεῖ μὲ ἓνα χειροποίητον ἔναυσμα ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, τὴν ἐκσφενδονίζει δεσμευμένην καὶ ἐτοιμὴν πρὸς ἔκρηξιν εἰς τὰ ὕψη τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ σκορπίσῃ τὸν θάνατον καὶ τὸν πόνον καὶ τὸν ὄλεθρον γύρω του, εἰς τοὺς ὁμοίους του καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς του.

Ἀφοῦ τὴν ἐδέσμευσε καὶ τὴν ὑπεδούλωσε καὶ τὴν μετέβαλλεν μὲ τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ μέτρον εἰς δύναμιν τόσην, ὥστε νὰ τὸν μεταφέρῃ καὶ νὰ τὸν κινήῃ ἐπάνω εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς ὠκεανούς. Ἀφοῦ χάρις εἰς αὐτὴν ἀπέκτησε περὰ διὰ νὰ σχίξῃ καὶ τοὺς αἰθέρας ἀκόμη. Ἀφ᾽ οὗ μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀνῆλθεν εἰς σφαίρας ἀφαντάστους. Ἀφοῦ ἐξέτευσε εἰς τὸ ἄρμα τῆς κάθε πολιτισμὸν καὶ κάθε πρόοδον, τολμᾷ νὰ τῆς ἀποδίδῃ κάθε κακὸν καὶ κάθε καταστροφήν, τὴν ὁποῖαν αὐτὸς δημιουργεῖ μὲ τὴν ἀπρονοησίαν καὶ τὴν κακίαν καὶ τὰ ἀδιόρθωτα ἐλαττώματά του.

Ἡ φωτιὰ ποῦ καίει καὶ καιαστρέφει εἶναι ἔργον τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ φωτιὰ ποῦ δημιουργεῖ καὶ ζωογονεῖ καὶ πλάττει εἶναι τὸ μέγαλο καὶ εὐεργετικὸν ἔργον τῆς φύσεως.

Ὁ ἄνθρωπος ποῦ τὴν ἐταπείνωσε καὶ τὴν ἐξηυτέλισε εἶχε τὸ θράσος καὶ νὰ τὴν συνοφαντήσῃ Φωτιὰ, θάλασσα καὶ γυναικα! Τρία μέγαλα καλὰ!

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΣΟΦΙΑ

Ὑστερον ἀπὸ τὰς ἀδράς γραμμὰς διὰ μέσου τῶν ὁποίων προχθῆς εἰς τὰς στήλας τοῦ «Ἐμπρός» φωτεινῶς ἀναπαρεστάθη ἡ φυσιογνωμία τῆς ἐκλιπούσης, θὰ ἐπερίττειεν ὁ ἰδικὸς μου λόγος. Ἀλλὰ συναισθάνομαι ὅτι ποτὲ δὲν περιτενεῖ ὄχι μόνον περὶ τῶν μεγάλων καὶ περὶ τῶν ἐκλεκτῶν οἰοσδήποτε λόγος, ὡσάκις ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ βάθη ψυχῆς θαυμαζούσης ἢ ἀγαπώσης καὶ δι' αὐτὰ τὰ κοινὰ ἀντικείμενα καὶ δι' αὐτὰ τὰ κατατετριμμένα θέματα ὁ νοῦς ἢ ἡ καρδιά, συχνὰ πυκνά, εὐρίσκουν, ἂν ὄχι νέαν, ἀλλὰ νεοφανῆ ἀποψιν εἰς τὴν προοπτικὴν τῆς εἰκόνας.

Ἡ Σοφία Τρικούπη, πολὺ πρὶν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως δυνηθῶ νὰ κρίνω περὶ αὐτῆς, εἶχε πλήξῃ τὴν παιδικὴν φαντασίαν μου, ὡς ὑπαρξίς ὑπερόχως εὐγενῆς, μεταξὺ τῶν ὁμοφύλων τῆς. Ἐμάνθανα ὅτι εἶχεν ἀφωσιωθῆ εἰς τὴν μέριμναν καὶ τὴν περιποίησιν τοῦ σεβασμίου πατρὸς τῆς, ὅστις γηράσας καὶ καταβληθὴς ὑπὸ τῆς νόσου παρέμενεν οἰκουρῶν, ἀσάλευτος ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ καθέδρας, «συζῶν θεοῖς», καθὼς θὰ ἔλεγε ὁ ἀρχαῖος στωϊκός. Θεοὶ αἱ ἀναμνήσεις τοῦ πολυκυμάντου πολιτικοῦ βίου του, αἱ σκῆλαι τῶν μεγάλων φίλων του, ὁ Καραϊσκάκης τὸν ὁποῖον λαμπρῶς ἐσκιαγράφησε θανάτῳ, ὁ λόρδος Βύρων, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισε ζῶντα καὶ νεκρὸν ἀπεχαιρέτισεν, ὁ Σολωμὸς τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξεν εἰς ἓκ τῶν ποδηγετῶν, ἡ «φιλή καὶ μαυροφόρα καὶ σὰν τὸν ἴσκιον ἐλαφρῆ» ὄπτασία τῆς Λίμνης τοῦ Μεσολογγίου τὴν ὁποῖαν ἐτραγουδῆσεν, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τὴν ὁποῖαν ἐξιστόρησεν, ἡ ξυνωρίς τῶν τέκνων του, χαρὰ τοῦ βίου του. Καὶ κατὰ πρῶτον τὸ ἄκουσμα μιᾶς κόρης φιλοστόργως ἀπαρνούμενης τὰ ἐγκόσμια διὰ νὰ ἀφωσιωθῆ εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ πατρὸς, μέσα εἰς τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ τῆς χαριτωμένης ἀεικινήτου, ἀσταθοῦς, λαμπροτέρου, ἀμυαλῆς πεταλούδας, τὴν ὁποῖαν κοινῶς ὀνομάζομεν **κόρην**, ἔκαμε νὰ κρατῶ τὴν εἰκόνα τῆς εἰς τὴν φαντασίαν μου ἀσάλευτον, ὡς ξεχωριστὸν κᾶτι.

Ἦσαν οἱ καιροὶ τῆς ἐνδόξου Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 66, ἡ θλιβερῶς ἀπολήξασα, ὕστερον ἀπὸ τὴν πυρετώδη ἡρώϊκην ἀτμοσφαιραν μὲ τὴν ὁποῖαν μᾶς περιέβαλεν, ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀναζωπύρωσιν τῶν ἀπὸ αἰῶνων ἐθνικῶν πόθων. Καὶ ὑπεβάλλετο εἰς ἐμὲ παιδίον τότε, ὡς μάθημα ἱκανὸν νὰ ἀναπτέρωσῃ τὴν νέαν ψυχὴν καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν θαυμασμόν, τὸ γεγονός

ΣΟΦΙΑ ΤΡΙΚΟΥΠΗ (Εἰς τὸ γραφεῖον τῆς)

ὅτι ἡ Σοφία Τρικούπη εἶχε κλαύσει διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Κρήτης καὶ ὅτι μαῦρα φορέματα εἶχε περιβληθῆ διὰ νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὸ πένθος τῆς.

Ἀλλὰ τί ἦσαν τὰ παραδείγματα ταῦτα ἀπέναντι τῆς πνευματικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἠθικῆς χάριτος τοῦ βίου αὐτῆς, ὀλοκλήρου, ἀμερίστου, δοθέντος εἰς τὴν λατρείαν καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν

του μεγάλου της αδελφού; θά ἠδύνατό τις νὰ εἶπη ὅτι ὁ Χαρίλαος καὶ ἡ Σοφία ἀπετέλουν, ἀκριβῶς εἰπεῖν, μίαν ζωὴν ἐνιαῖον τι κατ' οὐσίαν, δημιουργήματα καὶ ὡς ἦτο δίμορφον. Τῆς ἁρμονίας αὐτῆς τὸ ἄρρεν στοιχεῖον, ἐκεῖνος, ὁ ρυθμός· τὸ θῆλυ στοιχεῖον, τὸ μέλος, ἐκεῖνη. "Ἄν ἡ ἀδελφή διὰ πολλὰ ὑπῆρξε ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τῶν νόμων τοὺς ὁποίους ἔθετεν ὁ ἀδελφός της, διὰ πόσα ἀρέ γε δὲν θὰ ὑπῆρξεν αὐτὴ ἡ σκέψις, ἡ ὠθοῦσα τὸν ἀδελφόν, καὶ πῶς θὰ τὸν ἐθάρρυνε, καὶ πῶς θὰ τὸν ἐβοήθει, καὶ πῶς θὰ τὸν συνεπλήρωνε! Ὀλίγιστα παραδείγματα γινώσκω εἰς τὴν ἱστορίαν τοιούτων ἀδελφικῶν ἐρώτων καὶ μέχρι θυσίας ἀφοσιώσεων. Καὶ ἴσως, τηρουμένων τῶν ἀναλόγων ἀποστάσεων, καὶ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ ἐνὸς σοφοῦ μελετητοῦ τοῦ παρελθόντος, ἀπορροφημένου ἀπὸ τὸν θεωρητικὸν βίον καὶ ἐνὸς πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἐνεργοῦντος εἰς πρακτικὸν ὅλως κύκλον, καὶ ἔχοντος ἀνάγκην τῆς συνεργασίας στοιχείων παντὸς εἶδους, ἴσως δὲν θὰ ἦτο ἀτυχὲς νὰ σημειώσω ἐνταῦθα τὸ ὄνομα τῆς Σοφίας Τρικούπη παραλλήλως πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Ἑρριέτας Ρενάν, τῆς ἀπαραμίλλου ἀδελφῆς, ἡ ὁποία, ἂν καὶ προῶρος αὐτῆ ἀνηραγῆ, ἐστήριξε τὰ βήματα καὶ ἐξωμάλυνε τὸ ἀκανθόσπαρτον στάδιον τοῦ χαράξαντος τὰς εἰκόνας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου.

Τὸν βίον τῆς Σοφίας Τρικούπη δὲν χαρακτηρίζει λαμπροφανὴς τις ἔκτασις. Δὲν ἔδρασεν αὐτὴ, ὡς ἄλλαι εὐγενεῖς καὶ τιμῆς ἄξια ὁμόφυλοι αὐτῆς, εἰς κύκλους ὅπου ἡ φιλανθρωπία εἶνε τὸ σύνθημα ἢ τὸ ἵνδαγμα ἢ Καλλιτεχνία. Ἡ σκιὰ τοῦ φωτὸς τὸ ὁποῖον διέχυνεν ἡ ὑπαρξίς της δὲν ἐξηπλώθη πέραν τοῦ κατοφλίου τοῦ οἴκου της. Ἄλλ' ὁ στενὸς ἐκεῖνος οἶκος, καὶ μὲ ὅλην τὴν βεβήλωσιν τὴν ὁποῖαν οὐχνὰ πυκνὰ ὑφίστατο ἀπὸ κλητῶν καὶ ἀκλήτων πλήθη—τόσον ὀλίγοι πανταχοῦ καὶ πάντοτε εἶνε οἱ ἐκλεκτοί,—ὁ οἶκος ἐκεῖνος ἦτο ναός. Ναὸς ὅπου ἡ φροντίς ποτὲ δὲν ἔπαυε νὰ διακονῆ καὶ ὅπου ἡ στοργὴ ἐλειτούργει, ἀκατάπαντα. Ὁ βίος τῆς Σοφίας Τρικούπη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λείπει ἡ ἔκτασις, εἶνε θαυμαστὸς διὰ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν ἔντασιν. Μοναδικὸν ὑπόδειγμα γυναικὸς Ἑλληνίδος καὶ δυσκολομίμητον παράδειγμα μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ ἐθνικότητος. Ὁρμωμένη ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν ἐντὸς αὐτῆς κίνητρον τῆς κληρονομικότητος ἢ κόρη τοῦ Σπυρίδωνος Τρικούπη καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ κλεινοῦ Μαυροκορδάτου, κατώρθωσε νὰ ρυθμίσῃ τὸν βίον αὐτῆς ὡς ἔργον τέχνης. Ἐομίλευσε τὴν ψυχὴν της εἰς εἶδος ἀγάλματος. Τοῦ ἔργου δὲ τῆς τέχνης συστατικὸν εἶναι ὁ ρυθμός, ἡ ἐνό-

της, ἡ ἐπιλογή, ἡ ἔξαρσις δηλονότι ὠρισμένων στοιχείων, κυρίων, καὶ ἡ παραμέρισις καὶ παραμέλησις ἄλλων, κοινῶν, περιττῶν. Ἡ συμπλήρωσις καὶ συνέχισις τοῦ κατὰ φύσιν ζῆν ὑπὸ μορφὴν ἰδεώδη. Ἄλλ' ἐπάνω κάτω τὰ συστατικὰ ταῦτα περικλείει ζωὴ, ὡς ἡ τῆς ἐκλιπούσης ὑπερόχου καὶ σχεδὸν θυρικτῆς γυναικὸς. Μήπως τάχα δὲν ἦσαν περισσότερον ἰδέαι καὶ σύμβολα, ὡς ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐπανάστασις τῆς Κρήτης τὴν ὁποῖαν ἐπένηθησεν, ὁ σεπτὸς πατήρ καὶ ὁ ἀπαραμίλλος ἀδελφός; Βωμοὺς ἔστησεν εἰς αὐτούς, συμφώνους μὲ τὰ ἀναστήματά των, καὶ γέφεια ἐτήρησεν ἄσβεστον τὸ πῦρ ἐπὶ ἐκεῖνων.

w.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗ

Κυρία, ἐπίτρεψε μπροστὰ στὴ μνήμη Σου τὴν ἱερὴ

Γονατιστὸς νὰ δοξαστῶ.

Μπροστὰ στὸ μεγαλεῖο Σου ν' ἀνάψω ἓνα κερι

Καλογερίστικο, τὸ θαυμασμό μου. —Εὐχαριστῶ

Σας Θεοί, ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἔτσι ἀνεβαίνει

Στὸ στίχο μου δεμένῃ.

Στὸν τρίτο καὶ στὸν τέταρτο οὐρανὸ.

Ποῦ τώρα νέοι Διόσκουροι, Αὐτὴ κ' Ἐκεῖνος.

Θὰ γράψουν τὸν καινούργιο ἀστερισμό· στεγνὸ

Τὸ δάκρυ. (λυώνει μέσα μου) κι' ὁ θρήνος

Δὲ στέκει τέτοια ἐπίσημη στιγμή.

Κατάνυξι γεμίζει ὅλο μου τὸ εἶνε.

Περίπνευμα τῶν δύο ἀστεριῶν, σκέψη μου γίνε

Κ' αἰθέρας, σεβασμέ μου Ἐσύ,

Τὸ γαλαζόθαμπο τῆς ὥρας νὰ ντυθῆτε. ὦ μή,

Κυρία, βαρύνῃ ἐδῶ τὴν κοίμησιν

Τοῦ σώματός Σου, λιγυσμένο μου τὸ γόνα.

Μὴδ' ὅσο μιὰ σταγόνα.

Νυχτερινῆς δροσιάς! κ' ἔλεη γενεῶν

Μέσ' ἀπ' τὸ φῶς τοῦ ἀδέκαστου οὐρανοῦ.

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΡΙΝΗΝ ΖΩΗΝ

Μία φορὰ τὸν χρόνο. ὅταν τὰ σίτια μας γυμνωμένα ἀπὸ κάθε στολισμὸν καὶ κάθε πολυτέλειαν χάνουν τὴν γοητείαν καὶ τὴν χάριν τῆς θερμῆς φωλιᾶς, ποῦ πλέκει ἡ στοργὴ ὁ ἔρωσ καὶ ἡ φιλία γύρω μας, οἱ εὐνοημένοι ἀπὸ τὴν τύχην καταφεύγομεν εἰς τὴν φιλοξενίαν τῆς φύσεως.

Ἡ μεγάλη καὶ ἀκούραστη μάννα, ἡ ἀνεξάντλητος εἰς νεότητα καὶ ἀκμὴν στολίζεται μὲ ἀτίμητους στολισμοὺς καὶ ἀπλόνει γύρω μας, ὅλους της τοὺς θησαυρούς, γιὰ νὰ μᾶς γίνῃ πειὸ φιλόξενη, καὶ πειὸ ἀγαπητή.

Ὅλη μέριμνα καὶ τρυφερότης μᾶς ἐφοδιάζει μὲ νέα στοιχεῖα ὑγείας, μᾶς ἀποδίδει εἰς ὀξυγόνον καὶ ρᾶδιον καὶ ἀρώματα ζωογόνα ὅ,τι μᾶς ἀφαιρεῖ ἢ κλειστὴ καὶ τεχνητὴ τοῦ χειμῶνος ζωὴ. Κάτω ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τοὺς βράχους θερμαίνει ἀκούραστα τῆς θαυματουργῆς πηγῆς, ποῦ θὰ ἀνοίξουν χιλιόκρουνα στόματα καὶ θὰ μᾶς λούσουν μὲ νερὰ ἱαματικά, νερὰ ποῦ ἐπιδιορθώνουν καὶ ἐπισκευάζουν κάθε φθορὰν καὶ κάθε κακὸν ποῦ μᾶς ἐκληρονόμησαν εἴτε γονέων ἁμαρτίες εἴτε τοῦ χρόνου τὸ ἀμείλικτο πέρασμα. Εἰς τὰ γαλανά ἀκρογῶλια του, μέσα στὸ ζαφειρένιο ὄνειρο ποῦ ἀπλόνουν ἡ θάλασσοι ἐμπρός στὰ μάτια μας, κάτω ἀπὸ τὴν δαμαντένια βροχὴ ποῦ κυλοῦν ἡ ἀκτίνες εἰς τὴν ἀτέλειωτη παρέλασι τῶν κυμάτων, τὰ λευκόπανα καραβάκια, κύκνοι τεχνητοὶ ποῦ κάποτε ἀδελφώνονται μὲ τὸν ἄφρο καὶ κάποτε κουνιοῦνται ἠδονικὰ στὸ ἄπειρο, εἶναι τὸ πειὸ ἔμμορφο θέαμα, ποῦ μᾶς δίδει ἡ φύσις εἰς μιὰ σύνθεσιν πλουσίου πανοράματος.

Ὅχι ὄρες, ἀλλὰ ἡμέρες ὀλόκληρες μπορεῖ νὰ παρακολουθῆ κανεὶς τὸ ὠραῖο αὐτὸ θαλάσσιο πανηγύρι, χωρὶς νὰ βαρεθῆ, χωρὶς νὰ ἐπιθυμήσῃ ἄλλο τίποτε.

Ἀπὸ μιὰ μικρὴ καὶ ταπεινὴ γωνίτσα τοῦ Κορινθιακοῦ, κάτω ἀπὸ ἓνα γέρο βράχο, ποῦ καθρεπτίζει τῆς πληγωμένης καὶ πυρωμένης πλαγιῆς του μέσα στὰ ζαφειρένια κύματα, παρακολουθῶ δέκα ἡμέρες τώρα τὸ θέαμα αὐτό.

Ὁ βράχος εἶναι θαυματουργός. Ἀπὸ τὰ γεροντικά του σπλάγγνα ἀναβλύζουν πηγὲς ζωῆς, πηγὲς θαυμάτων, ποῦ θὰ τῆς ζήλευσαν ὅλες ἡ λίμνες τοῦ Σιλωὰμ καὶ ὅλα τὰ ἁγιάσματα τῆς Λούδης καὶ τῶν ἄλλων θαυματουργῶν μερῶν. Οἱ ἄνθρωποι φυσικὰ ἐρχονται ἐδῶ κάθε χρόνο, προσκυνηταὶ τῆς μεγάλης μάννας, ποῦ τοὺς δίδει εἰς διανυέστατο νερό, ὅ,τι ἡ ἐπιστήμη μὲ τὴν ἀτέλειωτη καὶ πολυποίκιλη σοφία ἀδύ-

νατεῖ νὰ τοὺς δώσῃ. Ὁ ἀνθρώπινος ὄργανισμός, σύνθεσις ἁρμονικῆ ὅλων τῶν στοιχείων τῆς ζωῆς, παρουσιάζει κάποτε ἀτέλειες καὶ ἀδυναμίες ποῦ βασανίζουν τὸ σῶμα καὶ νεκρόνουν κάθε χαρὰν καὶ κάθε ἀπόλαυσιν.

Ἐπάσχουν ἀνθρώπινοι ὄργανισμοὶ ποῦ γεννοῦν χῶμα καὶ λίθους καὶ κρύσταλλα καὶ ἄλλοι ποῦ μεταβάλλονται εἰς χημικὰ ἐργαστήρια ζάχαρης. Τώρα πῶς ἐργάζονται τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα ὄργανα, νεφρὰ καὶ σκότια καὶ κύστεις καὶ συμπήγουν εἰς τὰ μόλις ὄρατὰ κοιλώματά των κόσμους ὅλους λιθωμάτων καὶ κρυστάλλων εἶναι καὶ αὐτὸ ἀτέλεια τοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἀδυναμία τῶν μηχανουργῶν, οἱ ὁποῖοι μαζῇ μὲ τὴν ζωὴν μᾶς κληροδοτοῦν καὶ τὸ κακὸν ὑλικὸν τῆς σωματικῆς των οἰκοδομικῆς.

Ἄλλὰ τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ἀτέλειαν αὐτῆν τοῦ ὄργανισμοῦ ἡ φύσις, γιατρὸς ἀλάνθαστος καὶ παντοδύναμος τὴν θεραπεύει εὐκόλα καὶ ἀποτελεσματικά. Μέσα εἰς δύο ἢ τρία ποτήρια νεροῦ ποῦ δὲν ἔχει οὔτε χρῶμα, οὔτε ὀσμὴν ὑπάρχει φαίνεται τέτοια ποσότης ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ὥστε μὲ ὀλίγων ἡμερῶν πόσιν οἱ πέτρες νὰ κομματιάζονται καὶ τὰ κρύσταλλα νὰ λυώνουν καὶ νὰ παρασύρονται.

Ἡ ρευστὴ αὐτὴ δυναμίτις, ποῦ καταπίνομεν ὅλοι μὲ ἀληθινὴν ἀπόλαυσιν ἔχει τὴν περιέργον ἰδιότητα νὰ τονώη καὶ ἀπολυμαίνει τοὺς ἰστούς ἀπὸ τοὺς ὁποίους περνᾷ, νὰ εἰσχωρεῖ διὰ αὐτῶν ἕως τὰς κλειδώσεις, νὰ ἀναλύει κάθε ἀρθροϊτικὸν ἐξοίδημα, νὰ ἀποδίδῃ τὴν ἐλαστικότητα εἰς τοὺς μῦς καὶ τὴν εὐκαμψίαν εἰς τοὺς χόνδρους. Καὶ ἔτσι ἡ ἀρθροῖτις ἢ ἀσθένεια αὐτῆ τῶν νεωτέρων χρόνων ἢ τιμωρία καὶ τὸ μαρτύριον τῶν πλουσίων Λουκούλων καὶ τῶν μαλθακῶν καὶ δυσκινήτων ἀνθρώπων εὐρίσκει τὸν ἀντίπαλόν της εἰς τὸ Λουτράκι, εἰς τὴν γωνιά αὐτῆν ποῦ ἀντικρύζει τὴν Κόρινθον ἔχει ὡς φόντο μιὰ ἀλυσίδα βουνῶν ζωγραφισμένων.

Γιατὶ ὠρισμένως τὰ βουνὰ ποῦ ἀπλόνουνται κυματιστὰ ἀντικρῦ μας δὲν εἶναι μόνον ἔργα γλυπτικῆς ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποῦ ἔχει φιλοτεχνήσῃ ἡ μεγάλη πλάστρια Ἑλληνικὴ γῆ, ἀλλὰ καὶ ἔργα ζωγραφικῆς ἐντελῶς πρωτότυπα καὶ μοναδικά.

Οἱ ἐπτὰ πέπλοι τῆς Σαλώμης, κεντημένοι μὲ τῆς πειὸ σπάνιες ὑάλινες πέτρες καὶ μὲ τὰ πειὸ θαυμάσια καμμένα τοπάτζια καὶ μὲ τοὺς ἀμεθύστους τοὺς πειὸ μεθυσιτικούς, φαίνονται νὰ σκεπάζουν τὰ κυματιστὰ αὐτὰ βουνὰ, τὸ πρῶν ὅταν ὁ ἥλιος ὑψόνεται ὀπίσω ἀπὸ τὸν κόκκινο βράχο τοῦ Λουτρακιοῦ.

Καὶ τὸ βράδυ, ὅταν ὁ ἥλιος κόκκινη ματωμένη σφαῖρα κρεμῆται ἀντίκρου εἰς τὸ ἄνοιγμα

τοῦ κόλπου, μεταξύ θάλασσας καὶ οὐρανοῦ τὰ βουνὰ ἀλλάζουν στολή. Οἱ πέλλοι τῶν οἱ βραδαινοὶ γίνονται πορφύρες αυτοκρατορικές, βουτυγμένες εἰς βύσσον, μὲ κρουστά κεντήματα, ἄν ἀπὸ πέταλα ῥόδων κιστρίνων καὶ ἴων ξανθῶν καὶ κρίνων πολυχρόμων.

Ἐμπρὸς εἰς τὴν μέθην καὶ εἰς τὰ ὄργια αὐτὰ τῶν ἁρμονικῶν χρωμάτων ἐκηδενίζεται κάθε ἰδέα βουνοῦ, χάνεται κάθε ἀντίληψις τῆς συνειδημένης γραμμῆς.

Ὅποιος ζωγράφος δὲν ἔχει μελετήσει τὸ φαινόμενον αὐτὸ καὶ δὲν ἔχει βουτήξει τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν μαγικὴν αὐτὴν παλέτταν τοῦ Ἑλληνικοῦ τοπειοῦ ἔχει χάσει τὴν μοναδικὴν ἀπόλαυσιν τῆς διαφανείας τοῦ Ἑλληνικοῦ αἰθέρος καὶ τῆς ἐμμορφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς φύσεως πανοράματος.

Μόνον κάτω ἀπὸ τὸ πανηγύρι αὐτὸ τῶν χρωμάτων καὶ τῆς ἀπαλότητος τῶν γραμμῶν ἐννοεῖται ὁ πλοῦτος τῶν μνημείων καὶ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν, τῶν ἱερείων, τῆς μεγάλης θεᾶς τοῦ ἔρωτος.

Μόνον μέσα εἰς τὴν πολυτέλειαν αὐτὴν ἐννοεῖται ἡ πολυτέλεια τῶν Λαίδων τῆς ἀρχαίας Κορίνθου, αἱ ὁποῖαι ἐκατέβαιναν εἰς τὴν θάλασσαν μὲ χρυσὴς σκάλες σκαλισμένες ἀπὸ ἐργάτας φεμένους ἀπὸ μακρινὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς.

Μόνον μέσα στὴ ζαφειρένια αὐτὴ λεκάνη τῆς ὁποίας ὁ νεώτερος ἄνθρωπος ἐσκέφθη νὰ κομματιάσῃ τὰ κρᾶσπεδα καὶ νὰ τὴν ἐνώσῃ μὲ τὴν μεγάλη θάλασσα, μόνον μέσα σὲ τέτοιες μεθυστικὴς Ἀνατολὲς καὶ Δύσεις, μποροῦσαν νὰ καθρεφτίζον τὰ γυμνά τῶν κάλλη ἢ ὠραιότερες γυναῖκες τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἀπολαμβάνουν οἱ Κροῖσοι τῶν παλαιῶν καιρῶν τῆς μυθικῆς ἐμμορφίας.

JEAN RAMBAU

Η ΔΑΦΝΗ ΤΗΣ ΜΕΛΛΙΤΗΣ

Ἄλλοτε εἰς τὴν κομόπολιν τοῦ Ἁγ. Παντελὸν εὐρίσκατο ἓνας μικροσκοπικὸς δεκατριετής νεκνίσκος, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Χριστίνος.

Ἦτο ξανθὸς καὶ λεπτοφυὴς ὡς κοριτσάκι καὶ αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ ἐντρέπεται. Ἦτο γεωργός, ὅπως καὶ οἱ γονεῖς του καὶ εἰργάζετο εἰς ἐν ὑποστατικόν καὶ ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν συντρόφων του εἶχαν χέρια χονδρά, πρόσωπα καὶ σώματα ἐπίσης χονδροειδῆ, ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν του πολὺ ἄσχημον, διότι δὲν ὁμοιάζε

μὲ αὐτοὺς φαίνεται ὅτι καὶ ἡ καλλονὴ εἶνε μίξις σύμβασις.

Ἐκτὸς τῶν φυσικῶν του ἐλαττωμάτων, ὁ μικρὸς Χριστίνος εἶχε καὶ ἄλλα: εἰζέυρε ν' ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ λογαριάζῃ· ἐκράτει τὸ θυμικτὸν κατὰ τὰς ἐορτὰς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐκινῶναι πολλάκις κατ' ἔτος. Ἐκτὸς τούτου, πρᾶγμα ἀπίστου ὄν εἰς τὸν Ἅγιον Παντελόν, ὁ Χριστίνος δὲν εἶχε ποτὲ ἕως τὴν ἡμέραν μεθύσει! Ἀλλὰ θὰ ἦτο πολὺ μακρὰ ἢ ἀπκρίθμησις ὄλων τῶν ἐλαττωμάτων του· ἄς ἀρεσθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν τὸ χεῖριστον ὄλων, ὁ Χριστίνος ἐκοκκίνιζε, ὅταν συνήντα μίαν κόρην εἰς τὸν δρόμον του καὶ ἂν ἦτο εὐμορφή δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν χαιρετήσῃ.

Τὸ φοβερώτερον ἦτο ὅτι ἡ πλησιεστέρη γείτων του, ἡ Μελίτη Μπιρεμπρό ἦτο ὠραία μέχρι τοῦ βαθμοῦ νὰ κολάσῃ ἓνα ἄγγελον. Εἶχε μάτια τὰ ὁποῖα θὰ ἔλυον τὸν πάγον τῶν ὑψηλοτέρων βουνῶν ἂν ἔστρεφε τὸ βλέμμα τῆς τὸσον ὑψηλὰ καὶ ὅταν ἔβλεπον τὰ δροσερὰ τῆς μάγουλα οἱ διαβάται ἀκουσίως ἔλειχον τὰ χέρια, ὅπως κάμουν τὰ διψασμένα παιδιὰ, ὅταν ἔχουν ἐμπρὸς τῶν καλῶν γεμάτων μὲ ροδοκόκκινα ροδάκινα.

Τὸ σῶμα τῆς κόρης ἦτο ἀντάξιον τοῦ προσώπου τῆς· ὅταν διακρίνωμεν μίαν στέγη πλουσίαν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ ὁ πύργος, ὁ ὁποῖος τὴν βασιτάζει θὰ εἶνε ὠραῖος. Οἱ κτίσται τοῦ τόπου ἔλεγον ὅτι ὁ καλὸς Θεὸς δὲν εἶχε τίποτε λησμονήσει οὔτε τὴν ρίγαν, οὔτε τὸν διαβήτην, τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχε κτίσει τὴν Μελίτην Μπιρεμπρό καὶ ὅταν μετέβαινε εἰς τὴν ἀγορὰν, οἱ εἰδήμονες τῆς πόλεως ἔπαινον ἀσφαλῶς νὰ ὁμιλοῦν περὶ ἀναρχικῶν τὴν στιγμῆν, κατὰ τὴν ὁποίαν διήρχετο πλησίον των.

Ἦτο εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν καὶ ἔζη μόνη μὲ τὴν μητέρα τῆς. Ἐκαλλιέργει τὸν κῆπον τῆς καὶ μετέβαινε μόνη εἰς τὴν λουτρόπολιν τοῦ Ντάξ ὅπου ἐπώλει εἰς τοὺς ρευματικὸς τοὺς καρπούς καὶ τὰ λαχανικά τῆς. Ἦσαν πάντοτε γευστικὰ τὰ λαχανικά καὶ οἱ καρποί, ἀρκεῖ ἡ Μελίτη νὰ ἐχαμογελοῦσε ὅταν τὰ ἐπαρουσίαζε, καὶ ἐλάχιστοι ἀπὸ τοὺς λουρμένους ἐξηκολούθουν νὰ ποδαλγοῦν, ἀφοῦ ἐγευσθήσαν τὰ λαχανικά ἐκεῖνα.

Ἦσαν πολλοὶ τριγύρω τῆς, αἱ ὁποῖαι ἐστέναζον δι' αὐτήν. Ὁ ὑψηλὸς Ἐδουάρδος ντὲ Πελοουρίτζ, ὁ κοντὸς Μαρτίνος ντὲ Σογκινέ, μερικοὶ Αἰμίλιοι, ὅχι ὀλίγοι Ἑρρίκοι, τρεῖς—τέσσαρες Ἰσίδωροι καὶ ἄλλοι Γιάννηδες, Πέτροι καὶ Παῦλοι πτωχοὶ ἢ πλούσιοι, πάσης ἀπογνώσεως καὶ πάσης ἡλικίας προσεφέροντο νὰ τῆς φουτεύσουν τὰ λάχανα ἢ νὰ τῆς συνάξουν

τὰ σῶμα. Μόνος ὁ Χριστίνος, ὁ μικρὸς τῆς γείτων, ἐφαίνετο μὴ δίδων προσοχὴν εἰς αὐτήν. Ἐφευγε κοκκινίζων, ὅταν τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας ἐπρότεινον νὰ παίξουν γύρω εἰς τὸν κῆπον τῆς Μελλίτης καὶ ὅταν συνέβαινε νὰ τὴν συναντήσῃ αἰφνιδίως εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δάσους, ἐχαμήλωνε τὴν κεφαλὴν καὶ ἠσθάνετο τὴν ἐπιθυμίαν νὰ σταυρώσῃ τὰ χέρια, ὅπως κάμουν οἱ χωρικοὶ ὅταν συναντήσουν ἱερέα κομίζοντα τὰ Ἅγια Μυστήρια εἰς ἐτοιμοθάνατον.

Ἄλλ' ἂν δὲν ἐτόλμα νὰ εἶπῃ τίποτε κατὰ τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ὠραίαν του γείτονα, τὴν νύκτα εἰς τὰ ὄνειρά του τῆς ὁμίλει πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν Ἐδουάρδον ντὲ Πελοουρίτζ καὶ τὸν κοντὸν Μαρτίνον ντὲ Σογκινέ καὶ ὄλους τοὺς Γιάννηδες τοὺς Πέτρος καὶ Παῦλους, οἱ ὁποῖοι ἐστέναζον τριγύρω τῆς· τότε ὁ Χριστίνος εἶχε θάρρος, τότε καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἐπρότεινε εἰς τὴν Μελίτην νὰ ποτίσῃ τὰ κουκιά ἢ νὰ κλαδεύσῃ τὰς δαμασκηνάς καὶ ἂν μέσα εἰς τὰ ὄνειρά του ἔβλεπε τὴν κόρην νὰ τοῦ χαμογελᾷ λέγουσα «ναί» ὦ! ὁ Χριστίνος ἐπήδα ἀπὸ χαρὰν ἐπάνω εἰς τὸ μικρὸν κρεββατάκι του. Ἀλλὰ ἓνα πρωτὸ τοῦ Ἀπριλίου, ὁ Χριστίνος ἠναγκάσθη νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν Μελίτην ὅχι πλέον ἐν ὄνειρῳ, ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικότητά. Τοῦτο ἐθεωρήθη μέγα γεγονός. Ἴδου ὑπὸ ποίας ἀξιοσημειώτους περιστάσεις συνέβη.

Τὴν ἡμέραν τῶν Βαίων ὁ Χριστίνος κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου διέσχισε δασύλλιον εὐρισκόμενον ὀπίσω ἀπὸ τὸν κῆπον τῆς Μελλίτης, ὅταν παρετήρησε αἴφνης τὴν ὠραίαν του γείτονα νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος του μὲ τὴν κόμην ἐν ἄταξι καὶ ἠμυγμένους τοὺς βραχίονας. Τὸ παιδίον ἐστάθη ὡς μαγευμένον. Πόσον ἐλκυστικὴ ἐφαίνετο ἡ Μελίτη ἐκεῖνο τὸ πρωτὸ! Πῶς θὰ κατώρθωνε νὰ κρατηθῇ ἐνώπιόν τῆς; ὦ! ἂν τοῦ ἀπέτεινε τὸν λόγον κατὰ τύχην εἰς τὸ ἔρημον ἐκεῖνο μέρος, ὅπου τόσα πουλιὰ ἐκελαδῶσαν καὶ τόσες μαργαρίτες ἀνθίζαν! Ἄν ἐστέκετο ὀλίγα δευτερόλεπτα κοντὰ του εἰς τὸν στενὸν ἐκεῖνον δρομίσκον καὶ ἂν τοῦ ἐχαμογελοῦσε ὀλίγον ἐνῷ θὰ τοῦ ἔλεγε καλημέραν, ὅπως συνείθιζε νὰ κάμῃ ὅταν συνήντα τὸν κοντὸν Μαρτίνον ντὲ Σογκινέ ἢ τὸν ὑψηλὸν Ἐδουάρδον ντὲ Πελοουρίτζ!

Ὁ Χριστίνος δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκτεθῇ εἰς περιπέτειαν τῶσον συγκινητικὴν καὶ ἐπωφελοῦμενος τῆς στιγμῆς ἐκείνης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Μελίτη δὲν τὸν εἶχεν ἀκόμη ἰδεῖ, ἔσπευσε νὰ κρυφθῇ ὀπίσω ἀπὸ ἓνα θάμνον.

Μετὰ ἐν λεπτόν ἡ νεανὶς ἐπέρασε ἀπὸ κοντὰ του. Ἐκράτει δρεπάνι εἰς τὸ δεξιὸν χεῖρ καὶ παρετήρει μίαν δάφνην ἢ ὁποῖα εὐρίσκατο ὑπε-

ράνω γειτονικῆς μάνδρας. Μετ' ὀλίγον ἀνέβη εἰς τὴν μάνδραν αὐτὴν ὑψηλοτέραν ἀπὸ τὸν θάμνον, ὀπίσω ἀπὸ τὸν ὅποιον τὸ παιδίον εἶχε κρυφθῇ· κατόπιν ἐξέλεξε τὸν ὠραιότερον κλάδον τῆς δάφνης. Τότε ὁ Χριστίνος ἐνόησε ὅτι ἡ Μελίτη ἤθελε νὰ κόψῃ ἓνα κλάδον δάφνης διὰ νὰ τὸν φέρῃ νὰ ἀγιασθῇ εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς δεκάτης ὥρας—ἔπως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὸν Ἅγιον Παντελὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Βαίων καὶ μὲ τὰ μάτια θολὰ καὶ κρατῶν τὴν ἀναπνοὴν συνεσπειρώθη ὀπίσω ἀπὸ τὸν θάμνον διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ.

Ἄλλ' ἔξαφνα ἤκουσε μίαν κραυγὴν. Ὑψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδε τὴν νεανίδα νὰ γλιστρᾷ ἀπὸ τὴν μάνδραν νὰ κυλίστα καὶ τέλος νὰ εὐρεθῇ πεσμένη εἰς τὰ πόδια του.

«Ἄ! ποῖος εἶνε ἐκεῖ;» ἠρώτησε φοβισμένη, ὅταν εἶδε τὸ παιδίον. «Μπᾶ! σὺ εἶσαι μικρὸ, τί κάνεις ἐκεῖ κρυμμένος;»

Ὁ Χριστίνος δὲν θὰ συνεκινεῖτο περισσότερο ἂν ἤκουε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν ἄγγελον τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως ἀναγγέλλοντα τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ἐκοκκίνισε ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι, ἐπροσπάθησε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἦτοιμάζετο νὰ δραπετεύσῃ ὡς κομπούς, ὅταν ἡ Μελίτη, ἡ ὁποία εἶχεν ἤδη σηκωθῇ, ἐκίνησε τὸν δεξιὸν βραχίονα γογγύζουσα. «Ἄι! αἰ! φαίνεται ὅτι ἐχτύπησα τὸ χεῖρ μου, ὅταν ἔπεσα καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ κόψω τὴν δάφνην μου!»

Τότε ὁ Χριστίνος ἠσθάνθη ἔτι τόλμη ἔκτακτος τὸν κατέλαβε: ἐστράφη πρὸς τὴν νεαρὰν κόρην καὶ τὴν ἠρώτησε τραυλίζων: «Θέλετε νὰ κόψω ἐγὼ τὴν δάφνην σας;»

— Πολὺ εὐχαρίστως μικρὸ μου! Πᾶς τὸ δρεπάνι μου καὶ πρόσεχε νὰ μὴ γλιστρήσῃς, ὅπως ἐγλίστρησα ἐγὼ!

— Μὴ φοβῆσθε τίποτε! εἶπε μὲ θάρρος. Καὶ ἀνερχήθη εἰς τὴν δάφνην μὲ εὐκνησίαν.

«Ἄτ! ἄτ!» Μὲ δύο κτυπήματα ἔκοψε τὸν κλάδον, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐκλέξει ἡ Μελίτη: ἠσθάνετο ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ἰκανὸς νὰ ἐκρίζωσῃ δρῦν.

«Ἴδου!» εἶπε δεικνύων τὴν δάφνην εἰς τὴν νεανίδα. Καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον θαρραλέως, προσέθεσε: «Θέλετε τώρα νὰ τὸ πελεκήσω;»

— Μὰ βέβαια! ἀπεκρίθη. Πελέκησέ το ἂν θέλῃς, Χριστίνε!»

Ἐγνώριζε λοιπὸν ὅτι ὠνομάζετο Χριστίνος; Τὸν εἶχε λοιπὸν συλλογισθῇ κάποτε; Τὸ παιδίον ἠσθάνθη μεγάλην τιμὴν δι' αὐτό· ἐρήγησε ἀπὸ εὐχαριστησιν, ἔσυρε ἐν μαχαίρῃ ἀπὸ τὴν τσέπην του καὶ ἤρχισε νὰ κόπτῃ τὸν κλά-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΗΣ ΚΗΦΙΣΣΙΑΣ

Δύο ἀπὸ τὰ πλέον χαριτωμένα ἔργα. Ἡ «Βλαχοπούλα», ἐλαιογραφία τοῦ κ. Ἀπ. Γεραλή καὶ ὁ «Χαλκωματᾶς» γλυπτικὸν ἔργον τοῦ κ. Δούκα.

δὸν μὲ χέρι σταθερὸν ἀπέκοψε καὶ ἐτακτοποίησε τοὺς κλαδίσκους ἀπέριψε τὰ ξηρὰ φύλλα καὶ ἐτόρνευσε τὸ κάτω μέρος τοῦ κλάδου μὲ μερικὰ κτυπήματα τοῦ μαχαίριου τοῦ καλλιτεχνικά. Ἐκαμνε αὐτὸ μὲ μεγάλην ταχύτητα, στρέφων μηχανικῶς τὴν γλῶσσάν του μέσα εἰς τὸ στόμα ὡσάκτις ἐστρεφε τὸ μαχαίρι εἰς τὸ χέρι του καὶ ἐστρεψε ὀλίγον διότι ἤσθάνετο ἐπάνω του προσηλωμένα τὰ βλέμματα τῆς ὠρῆς του γείτονος.

«ὦ! Χριστίνε! ἡ ἰδική μου δάφνη θὰ εἶνε ἡ ὠραιότερα ἀπὸ ἄλλες».

Ἐκαμάρωσε, ὅταν ἤκουσε τὰ κολακευτικὰ αὐτὰ λόγια καὶ κατέβαλε μεγάλην προσπάθειαν διὰ νὰ μὴ κοκκινήσῃ. Διὰ τοῦτο ἔγεινε ἄλικος.

Ἀλλὰ ἡ Μελλίτιθ διὰ νὰ μὴ τὸν στενοχωρήσῃ προσεποιήθη ὅτι δὲν εἶδε τίποτε καὶ θέλουσα νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν τὴν καλοσύνην του, τοῦ εἶπε:

«Θέλεις νὰ φέρῃς τὴν δάφνην μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν; Ξεύρεις ὅτι χρειάζεταιτι ἓνας ἄνθρω-

πος δι' αὐτὸ καὶ ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω κανένα. Ἄν θέλῃς νὰ κάμῃς αὐτὸν τὸν κόπον, Χριστίνε θὰ μοῦ προξενήσῃς μεγάλην εὐχαριστήσιν.

Ἄν εἶχον προτείνει εἰς τὸν μικρὸν χωρικὸν νὰ κρατήσῃ τὸ Ἅγιον Κουδούλιον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἁγ. Δωρεᾶς ἢ τὴν τρίχρωμον σημαίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκυβεύσεως τοῦ λαχείου δὲν θὰ ἤσθάνετο περισσοτέραν χαρὰν. Νὰ μεταφέρῃ τὴν δάφνην τῆς Μελλίτιθ διὰ νὰ ἀγισθῇ, ποία τιμὴ! Ὅλοι οἱ νέοι τῆς ἐνορίας θὰ τὸν ἐξήλευον. Ἡ τιμὴ αὐτὴ ἦτο τόσο ὑψηλὴ τόσο ἀπροσδόκητος, ὥστε ὁ Χριστίνος ἔμεινε ἀφωνος. Ἐχαμήλωσε τὰ μάτια, ἐκίνησε μάτην τὰ χεῖλη καὶ ἐστάθη κἀτωχρος ἐνώπιον τῆς νεάνιδος. Ἀλλ' αὐτὴ ἐμάντευσε ὅτι ἡ πρότασίς της πολὺ ἀπέχετο τοῦ ν' ἀπαρέσῃ εἰς τὸν μικρὸν χωρικὸν καὶ διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ ἀκόμη περισσοτέρον, προσέθεσε πλησιαζούσα ὀλίγον πρὸς αὐτόν. Ἄφησέ μου τὴν δάφνην ἓνα τέταρτον Χριστίνε. Θὰ τὴν στολίσω μὲ ἄνθη διὰ νὰ τὴν θαυμάζουσι ὅλοι εἰς τὸν Ἅγιον

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΗΦΙΣΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ὁμιλος Ἀθηναίων κυριῶν καὶ δεσποινίδων πωλεῖ ἄνθη διὰ τοὺς πρόσφυγας.

Παντελὸν! Θὰ ἰδῆς! Θὰ σηκωθῇ ὁ νοθεύς ὅλου τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ κορίτσια, θὰ σὲ κινήσουσι διὰ ν' ἀρπάσουσι φύλλα. Πήγαινε νὰ ντυθῆς. Θὰ περάσῃς ἀπὸ τὸ σπῆτι μου νὰ τὴν πάρῃς, Χαῖρε!

Ὁ Χριστίνος ἐψιθύρισε ἐν ἀόριστον εὐχαριστῶ καὶ τρελλὸς ἀπὸ χαρὰν ἐστρεψε νὰ φορέσῃ τὰ καλά του φορέματα.

Ἀπὸ ὅλα τὰ δεινύλλια οἱ κάτοικοι τοῦ Ἁγίου Παντελὸν προτιμοῦν τοὺς κλάδους τῆς δάφνης κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων, διότι κάμνουσι περισσοτέραν ἐντύπωσιν καὶ εὐωδιάζουσι πολὺ. Ἡ μικροτέρα οἰκογένεια μεταφέρειε περισσοτέρα ἀπὸ πενήντα κοιλὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διότι γίνεται μεγάλη χρῆσις τῆς ἀγισμένης δάφνης εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τὸν γεμάτον ἀπὸ προλήψεως. Τοποθετοῦν τεμάχια δά-

φνης εἰς ὅλα τὰ δωμάτια, διὰ νὰ ἀπομακρύνουσι τὰ κακὰ πνεύματα, φυτεύουσι εἰς ὅλους τοὺς ἀγρούς διὰ νὰ εὐδοκμήσουσι οἱ δημητριακοὶ καρποὶ, ρίπτουσι εἰς τὴν φωτιά διὰ ν' ἀποφύγουσι τὰς καταιγίδας, ρίπτουσι εἰς τὸ νερὸν διὰ νὰ τὸ καθαρίσουσι οἱ ἀσθματικοὶ καπνίζουσι τὰ φύλλα τῆς δάφνης, οἱ φθισικοὶ τὰ μασσοῦν. Ὡς ἐκ τούτου κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων ὅλοι αἱ ἐκκλησίαι εἶνε πλήρεις ἀπὸ κλάδους δάφνης καὶ ὁ ὄγκος αὐτῶν φθάνει μέχρι τῆς ὀροφῆς. Τὴν Κυριακὴν αὐτὴν δὲν αἰσθάνεται κανεὶς τὴν μυρωδιὰν τοῦ σκόρδου, ἡ ὁποία συνήθως ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ χεῖλη ὄλων τῶν ἐκκλησιαζομένων.

Κατὰ τὰς δέκα ἀκριβῶς, ὁ Χριστίνος εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Παντελὸν καὶ ἀμέσως ψιθύρος θαυμασμοῦ ἐτάραξε τὴν σιγὴν

τοῦ ἀγίου τόπου. Ἡ δάφνη, τὴν ὁποῖαν ἐκράτει ἦτο θαυμασιά· ἡ Μελλίτη τὴν εἶχε στολίσει μὲ ὑκίνθους, μὲ πολύπας καὶ ἄλλα ἄνθη καὶ ἐσχημάτιζε μέγαν κώνον πολύχρωμον, ὁ ὁποῖος εἴκνε ὄλων τὰ βλέμματα. Ὁ μικρὸς χωρικός ἐκράτει τὸν κλάδον μὲ ἐπισημότητα· τὸν ἐκράτει ὑψηλὰ μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ ἀπὸ τὰς ἄλλας δάφνας καὶ προσήχεται μὲ ὄλην τὴν καρδιά διὰ νὰ ἐπισύρῃ τὰς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ εὐωδιάζοντος κλάδου.

Ἀλλὰ ψιθυρισμοὶ πολλοὶ ἠκούοντο τριγύρω του· ἐγνώριζον ὅτι ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ Χριστίνου ἐκράτει τὴν δάφνην τοῦ ὑποστατικοῦ καὶ ἐζήτουν νὰ μάθουν εἰς ποῖον ἀνήκε ὁ μυροβόλος αὐτὸς κλάδος ὁ στολισμένος μὲ τὴν ἐπιδειξίτητα.

«Εἶνε ἡ δάφνη τῆς Μελλίτης» ἀπήντησε τὸ παιδίον εἰς τοὺς περιέργους.

«Εἶνε ἡ δάφνη τῆς Μελλίτης» εἶπον οἱ περισσότερες μὲ σιγανὴν φωνήν.

Καὶ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ ἐφθασε εἰς τὸ αὐτὸ τοῦ παιδιοῦ τὸ ὁποῖον ἐδοῦθη τὸν ψάλτην καὶ αὐτὸ μετέδωκε τὴν εἴδησιν εἰς τὸν ψάλτην, ὁ ὁποῖος τὴν διεβίβασε εἰς τὸν ἱερέα.

«Α! διάβολο! εἶνε ἡ δάφνη τῆς Μελλίτης εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἱερεὺς, μεταξὺ δύο Κύριε ἐλέησον.

Καὶ πολλοὶ πιστοὶ ἔκλινον τὴν κεφαλὴν εὐλαβῶς, μόνον διὰ νὰ ὑποβλέπουν τὴν δάφνην τῆς Μελλίτης.

Ἄλλ' ὁ ὑψηλὸς Ἐδουάρδος ντὲ Πελοουρίγκ δὲν ἦτο διόλου εὐχαριστημένος! Τὰ φρύδια του εἶχον λυθεῖ τὸ σχῆμα δύο ἀστραπῶν.

«Στάσου λίγο πέρα πέρα» εἶπεν αἴφνης εἰς τὸν Χριστίνον. Ὁ Χριστίνος ἐτραβήχθη ἀμέσως, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἐτραβήχθη ἀρεκτά, διότι ὁ παραχαποῖος Ἐδουάρδος τὸν ὤθησε μὲ τὸν ὄμῳ του καὶ ἡ δάφνη τῆς Μελλίτης ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὴν δάφνην ἐνὸς γείτονος καὶ δύο ὑκίνθοι ἐκυλίσθησαν κατὰ γῆς. Εἰς τὴν θέαν αὐτὴν ὁ Χριστίνος ὠχρίασε ἀπὸ θυμόν.

«Ὁ! Ὁ! ἐφώνησαν τριγύρω του καὶ τέσσαρες ἡ πέντε δάφναι ἐκτύπησαν τὴν δάφνην τῆς Μελλίτης.

«Θὰ μὲ ἀφήσετε ἤσυχον;» ἐτρακύλισε τὸ παιδίον. Ἐδοκίμασε ν' ἀποσυρθῆ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ εὖρη ἤσυχον, ἀλλὰ μόλις ἐστρεψε τὰ νῶτα ὅλοι οἱ κλάδοι τὸν παροηκολούθησαν.

«Φροῦ! φροῦ!» ἠκούσθη μόνον καὶ αἱ τολύπαι καὶ οἱ ὑκίνθοι ἔπεσαν ὑπὸ τὰ πολλοπλά κτυπήματα τοῦ ὑψηλοῦ Ἐδουάρδου, τοῦ κον-

τοῦ Μαρτίνου, τῶν Ἰσιδώρων καὶ τῶν Αἰμιλιῶν.

— Στάσου, παληόπαιδο, ἐφώνησαν ἀπ' ἐδῶ.

— Τώρα θὰ ἰδῆς, ἐλεγον ἀπ' ἐκεῖ.

— Πήγαίνε το τώρα εἰς τὴν Μελλίτην, ἐλεγον ὅλοι οἱ θαυμασταὶ τῆς, κτυπῶντες τὴν δάφνην τοῦ Χριστίνου.

Τότε θόρυβος μεγάλος ἔγεινε μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Εἰς ὄλον ἐκεῖνο τὸ διαμέρισμα ἡ λειτουργία τῶν Βατίων τελειώνει πάντοτε μὲ μάχην πολὺ θορυβώδη· οἱ κλάδοι πετοῦν καὶ θραύονται· ἀκούονται ὕβρεις ἀνταλασσόμεναι μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων καὶ πνιγμέναι φωναὶ τῶν κοριτσιῶν τὰ ὁποῖα ξεκτενίζονται.

Ἡ μάχη διήρκεσε πολὺ τριγύρω εἰς τὸν Χριστίνον· ἐπειδὴ δὲν ἦτο δειλός, ἐδοκίμασε ν' ἀνταποδώσῃ τὰ κτυπήματα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐδίδον, οὕτως ὥστε εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἡ δάφνη τῆς Μελλίτης δὲν εἶχε πλέον οὔτε φύλλα, οὔτε ἄνθη. Ἦτο μᾶλλον ἓνα κομμάτι ξύλον πάρα δάφνη ἁγιασμένη. Ὁ Χριστίνος ἐταράχθη πολὺ, ὅταν τὸ παρατήρησε.

«Ἀχ! Θεέ μου! ἐψιθύρισε, Πῶς νὰ τὴν φέρω εἰς τὸ Μπιρεμπρό; Τί θὰ εἰπῆ ἡ Μελλίτη;»

Ἐσφόγγισε τὸ μέτωπον στενοχωρημένος καὶ ἐνῶ οἱ πολεμισταὶ ἠτυχάσαντες πλέον, ἐπήγαίνον εἰς τὸ καπηλεῖον διὰ ν' ἀναλάβουν δυνάμεις, ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, διέσχισε ἓνα σκοτεινὸν δρομίσκον καὶ ἔτρεχε διὰ νὰ μὴ ἀκούῃ τὰς εἰρωνείας ὀπίσω του.

«Τί θὰ εἰπῆ ἡ Μελλίτη;» ἐπανελάμβανε καθ' ἑαυτὸν. Ἐφοβεῖτο πολὺ τὴν ἐκρηξίν σκηνῆς τρομερᾶς. «Ὁ! ἂν ἡ γείτων του τὸν εἰρωνεύετο, τὸν ὠνόμαζε παληόπαιδο, ὅπως εἶχε κάμει ὁ ὑψηλὸς Ἐδουάρδος!

Ἐτρεμε ἀπὸ ἐντροπήν. Ἐβυθίσθη μέσα εἰς τὸ δάσος καὶ ἐβάδιζε ἐπὶ πολλὴν ὥραν μεταξὺ τῶν θάμνων, ἀγνοῶν ποῦ διευθύνεται. Ὅταν ἐκουράσθη ἐκάθησε κοντὰ εἰς ἓν ρυάκιον. Ἐμεινε ἐκεῖ ἕως τὸ βράδυ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου τοῦ ἦλθε μία ἰδέα. Εἶδε μίαν δάφνην ἐκεῖ πλησίον του καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς κλώνους τῆς ὁμοιάζε μὲ ἐκεῖνον ποῦ τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῆ ἡ Μελλίτη.

«Θὰ τὸν κόψω εἶπε καθ' ἑαυτὸν. Θὰ τὸν πελεκήσω, ὅπως τὸν ἄλλον, θὰ τὸν στολίσω μὲ τὰ ἴδια ἄνθη καὶ ἀπόψε ὅταν σκοτεινιάσῃ θὰ τὸν φέρω εἰς τὴν Μελλίτην ντὲ Μπιρεμπρό. Θὰ εἶνε θαύμα ἂν κατορθώσῃ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν πονηρίαν!»

Δὲν ὑπῆρχε ἄλλο μέσον διὰ ν' ἀπαλλαγῆ ἐντίμως. Ὁ Χριστίνος δὲν ἔχασε στιγμήν.

Ἐλαβε τὸ μαχαίρι του, ἔκοψε τὸν κλάδον,

τὸν ἐπελέκωσε καὶ ἔτρεξε εἰς τὸν γειτονικὸν κήπον διὰ νὰ εὖρη ὑκίνθους καὶ τολύπας νὰ τὸν στολίσῃ. Κατὰ τὰς ἑπτὰ, ὅταν πλέον ἦτο ἐντελῶς σκοτεινὰ, διηυθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Μπιρεμπρό. Ἡ καρδιά του ἔπαλλε μέχρι διαρκήσεως. Εἰσῆλθε εἰς τὸ σπήτι τῆς Μελλίτης· ἐχαριετήτε τοὺς περαιοσκομένους καὶ ἐπαρυσίασε τὴν δάφνην μὲ θάρρος.

«Α! ἦλθες λοιπὸν! ἀνεφώνησε ἡ νεαρὰ κόρη. Γιατί τόσο ἀργά; Ὑποθέτω ὅτι εἶνε καλὰ ἁγιασμένη ἡ δάφνη μου ἔπειτα ἀπὸ τόσες ὥρες!

— Ναι, ναι! εἶνε ἁγιασμένη! ἀπεκρίθη τὸ παιδίον καὶ ἐκοκκίνισε ἕως τὰ αὐτιά.

— Θὰ ἔμεινε εἰς τὴν ταβέρναν, αἱ;

— Πραγματικῶς!

Ἦρχισε νὰ τρέμῃ σάν καλάμι.

«Δὲν σὲ μαλώνω, ἔλα! εἶπεν ἡ Μελλίτη. Δῶσέ μου τὸ χέρι σου διὰ νὰ εἶμεθα καλοὶ φίλοι καὶ πήγαίνε γρήγορα εἰς τὸ σπήτι σου, γιατί οἱ γονεῖς σου θ' ἀνησυχοῦν.

«Ὁ! αὐτὸ τὸ σφίξιμον τῆς χειρὸς πόσον γλυκὺ ἦτο διὰ τὸν μικρὸν Χριστίνον! Ἐνόμισε ὅτι ἡ Μελλίτη τὸν ἐκράτει ὀλόκληρον μέσα εἰς τὰ πέντε δάκτυλά τῆς τὰ τόσον θεραπευτικὰ καὶ ἡ θερμότης των τὸν ἔκαμε νὰ αἰσθανθῆ ἐντὸς του κάτι τόσο γλυκὺ, τόσο θεῖον, ὥστε τοῦ ἦλθε ἡ διάθεσις νὰ κλαύσῃ.

Τὸ παιδίον ἔφυγε. Ἐτρεχε διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σπήτι του. Ἐπηδούσε τὰ ρυάκια καὶ τοὺς φράκτας καὶ ποτὲ δὲν εἶχε αἰσθανθῆ τὸν ἑαυτὸν του τόσο ἐλαφρὸν· ἐπετοῦσε πρὸς τὰ ἀστρα καὶ τοῦ ἔφα νετο ὅτι ἂν ἔτεινε ὀλίγον τὸ χέρι, θὰ τὰ ἔκοπτε ὅλα ὡς νὰ ἦσαν τόσα ἄνθη, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀνήσει ἐκεῖ ἐπάνω.

Προσηυχήθη πολὺ διὰ τὴν Μελλίτην ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Παρακάλεσε τὸν Θεὸν νὰ τὴν κάμῃ πολὺ εὐτυχῆ καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους ἑσπέρας, ἐξηκολούθει νὰ ψιθυρίζῃ τὸ ὄνομα τῆς ὠραίας του γείτονος εἰς τὰς προσευχὰς του.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον ἡ νεαρὰ κόρη ἠσθένησε· διὰ νὰ θεραπευθῆ ὁ Χριστίνος ἐνήστευσε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Μετὰ τινὰς ἑβδομάδας ἡ Μελλίτη ἔχασε τὴν ὄνον τῆς, τὴν γηραλέαν μαθημένη ὄνον, ἡ ὁποῖα τὴν ἔφερε εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ Χριστίνος κατάρθωσε νὰ τὴν ἐπανεύρῃ ἄφου ἐτριγύρισε καθ' ὄλην τὴν νύκτα. Τὴν ἔφερε εἰς τὴν αὐλὴν τῶν Μπιρεμπρό καὶ ἔφυγεν ἀμέσως διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῆ.

Ἐν ἀπόγευμα τοῦ Ἰουλίου ἠκούσθησαν βρονταὶ· ὁ Χριστίνος παρατήρησε τὸν οὐρανόν. Πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος ἦτο μεγάλη μαυρίλα καὶ ὁ ἄνεμος ἐφύσα μὲ δύναμιν. Εἰς τοὺς ἀγρούς τοῦ Ἁγίου Παντελὸν οἱ γεωργοὶ ἀνησύχουν.

«Ε! τί λὲς Νογκαρὸ θὰ ἔχωμε χαλάζι;

— Δὲν ζέρω Λοφίτα· μὰ ἐκεῖ κάτω ἴσθ' ἄρα δύο εἶνε μιὰ μαυρίλα τρομάρα!

Καὶ αἱ χωρικαὶ ἐπίσης ἀνήσυχοι ἔτρεχον νὰ ρίψουν δάφνην ἁγιασμένην εἰς τὴν πυράν, διὰ ν' ἀπομακρύνουν τὴν καταιγίδα ἀπὸ τὰς οἰκίας των.

Ὁ ἄνεμος ἐδυνάμωνε, οἱ στάχες ἐκυμάτιζον εἰς τὴν πεδιάδα, ὡς μιὰ θάλασσα κιτόνη, οἱ κερανοὶ ἐγίνοντο συχνότεροι καὶ τὰ σύννεφα γύρω εἰς τὸν ὀρίζοντα βαρεῖα ὡς χαλύβδινα προχώματα παρέτεινον τὴν ἠγῶ μέσα εἰς τὴν σκοτεινὴν ἐξοχὴν.

Ὁ Χριστίνος ἐσκέφθη ἀμέσως τὴν δάφνην τῆς Μελλίτης, ἡ ὁποῖα δὲν ἦτο ἁγιασμένη· δὲν θ' ἀπεμάκρυνε τὸ χαλάζι ἀπὸ τὸν κήπον· ἐξ ἐναντίας θὰ τὸ προσεῖλκε ἴσως καὶ ἴσως θὰ προσεῖλκε τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς νεαρᾶς κόρης, ἡ ὁποῖα θὰ ἐκράτει τὴν δάφνην!

Αἱ ἀστραπαὶ ἐγίνοντο ἐκτυφλωτικαὶ· χονδραὶ σταγόνες βροχῆς ἤρχισαν νὰ πίπτουν καὶ κρότος ὡσεὶ σιδηροδρόμου πλησιάζοντος ἠκούετο ἐκ δυσμῶν. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Χριστίνου ἔλαβε δάφνην ἁγιασμένην καὶ ἔτρεξε νὰ φυτεύσῃ κλαδίσκους εἰς τὸ ἀμπέλι, εἰς τὰ καλάμπόκια καὶ εἰς τὰ σιτάρια.

Τότε τὸ παιδίον ἐφοβήθη ἔλαβε καὶ αὐτὸ δάφνην, — δάφνην ἀπὸ τὴν πατρικὴν τοῦ οἰκίαν, ἀληθινὰ ἁγιασμένην — καὶ διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ παλαιὰ του σφάλματα διηυθύνθη εἰς τὸν κήπον τῆς Μελλίτης.

Πρὶν φθάσῃ ἐκεῖ, τὸ χαλάζι ἤρχισε νὰ πίπτῃ· κατ' ἀρχὰς μικρὸν καὶ ἀραιόν, ἔπιπτε λοξοειδῶς διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος· ἔπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔγεινε χονδρότερον καὶ πυκνότερον καὶ ἐκάλυψε τὸ ἔδαφος μὲ λευκὸν στρώμα.

Ὁ Χριστίνος ἔτρεχε κύπτων· ἐφθασε εἰς τὸν κήπον τῶν Μπιρεμπρό, εἶδε τὸ χαλάζι νὰ καταστρέφῃ τὰ ροδάκια τῆς Μελλίτης καὶ ἐτοποθέτησε κλάδον δάφνης ἁγιασμένης μεταξὺ τῶν δένδρων· ἠθέλησε νὰ βάλῃ ἄλλον κλάδον εἰς τὸν λαχανόκηπον, ἔφυγε προφυλάττων τὸ μέτωπον μὲ τὰς χεῖρας του. Ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ σταθῆ· τὸ χαλάζι ἔπιπτεν ἐπάνω του σάν πέτρες· τὸ πρόσωπόν του ἐπληγώθη, αἱ χεῖρές του ἐσχίσθησαν καὶ ἠσθάνετο τοὺς ὄμους του νὰ πονοῦν ὡς νὰ ἐλάμβανε ραβδισμούς. Κατέφυγε ὑπὸ μίαν κληματαριὰν ἀλλὰ τὸ χαλάζι τὴν διεπέρα· ἐπῆγε νὰ προφυλαχθῆ ὀπίσω ἀπὸ τὸν κορμὸν μιᾶς συκῆς, ἀλλὰ ὁ ἄνεμος τοῦ ἀνήσπασε τὴν ἁγιασμένην δάφνην ἀπὸ τὰ χεῖρα· ἐδοκίμασε νὰ τὴν φθάσῃ· χαλάζι ὑπερμέγεθες τὸν ἐκτύπησε εἰς τοὺς μῆνιγγας καὶ ἔπεσε

ζαλισμένος με τὰ μάτια κλειστά, φωνάζων από τρόμον!

Μετ' ὀλίγην ὥραν, ὅταν ἡ καταιγὶς ἐσταμάτησε χωρικός διακρίνων τὸν εὐρήκε ἐξηπλωμένον μέσα εἰς τὸν κήπον τῶν Μπιρεμπρό. Τὸν ἐσήκωσε καὶ τὸν μετέφερε εἰς τὴν πλησιεστέραν οἰκίαν. Ἦτο ἡ τῆς Μελλίτης. Ἡ νεκρὰ κόρη ἀνεκραύγαζε βλέπουσα τὸ ἀναίσθητον σῶμα τοῦ παιδίου.

Ἄ! εἶνε ὁ Χριστῖνος! εἶπε. Τί τοῦ συνέβη λοιπόν!

— Δὲν ξεύρω! ἀπάντησε ὁ χωρικός. Φαίνεται ὅτι τὸ χαλάζι τὸν εὐρήκε μέσα εἰς τὸ περιβόλι σας.

Ἦτο ζακλωμένος ἀπὸ κάτω ἀπὸ μίαν συκίαν καὶ δὲν πιστεύω νὰ εἶνε ζωντανός.

Ἡ Μελλίτη ἔβαλε τὸ χέρι τῆς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Χριστῖνου καὶ ἤσθάνθη ἐλαφροὺς παλμούς.

«Δὲν ἀπέθανε! εἶπε μὲ χαρὰν ἔχει μόνον λιπεθυμῆση. Βάλε τον μέσα εἰς τὴν κάμαρά μου καὶ τρέξε νὰ φωνάξῃς τὸν γιατρόν!»

Ὁ Χριστῖνος ἐτοποθετήθη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Μελλίτης καὶ μετὰ τινα δευτερόλεπτα ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ τοὺς ἐπανεκλείσε, ὅταν ἀνεγνώρισε τὴν νέαν καὶ ἐλαφρὸν ἐρύθημα ἐφάνη εἰς τὸ πρόσωπόν του.

Χριστῖνε! Χριστῖνε! τί ἔκαμες λοιπόν; ἤρώτησε ἡ νέα κόρη. Εὐγῆκες μὲ αὐτὸ τὸ χαλάζι; Τί ἀπερισκέψια! Ἦμπορούσες νὰ σκοτωθῆς! Ἦθελες νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ σπῆτί μου;

Ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ δύο δάκρυα ἐκυλίσθησαν ἀπὸ τὰ βλέφαρά του.

«Ναὶ ἤθελα νὰ ἔλθω εἰς τὸ σπῆτί σας ἀπάντησε μὲ φωνὴν σιγανήν.

— Μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν, μὰ γιατί;

— Διὰ νὰ προσφιλῶ τὸν κήπὸν σας ἀπὸ τὴν καταιγίδα, Μελλίτη. Ἡ δάφνη ποῦ σας εἶχα δώσει δὲν ἦτο ἀγιασμένη!

Καὶ διηγῆθη τὴν περιπέτειάν του, κλαίων ἀπὸ ἐντροπήν.

Ἡ ὠραία κόρη συνεκινήθη· ἐμειδίασε μὲ στοργὴν εἰς τὸν μικρὸν χωρικὸν καὶ ἔπειτα μὲ φωνὴν γλυκυτάτην τὸν ἠρώτησε:

«Λοιπόν, ἐρριψοκινδύνευσες τὴν ζωὴν σου, διὰ νὰ σώσῃς τὰ ροδάκινά μου; Μ' ἀγαπᾷς λοιπόν πολὺ Χριστῖνε; Ἐλα! καὶ ἐγὼ σ' ἀγαπῶ!»

Καὶ ἐνῶ τὰ μάτια τοῦ παιδίου εἶχον κλεισθῆ κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμήν, ἡ Μελλίτη ἔκυψε καὶ τὰ ἐφίλησε σιωπηλῶς μὲ τὰ δροσερά της χεῖλη.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο φίλημα ἔρωτος· ἡ ὠραία χωρική δὲν ἐνόει τίποτε ἀπὸ τὰ συμβαίνοντα μέσα

εἰς τὴν ἀγνὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου, διότι προσέθεσε:

«Ναὶ Χριστῖνε, σὲ ἀγαπῶ πολὺ καὶ διὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, σὲ προσκαλῶ εἰς τὸν γάμον μου διὰ νὰ κάμῃς τὰς τιμὰς μαζί μὲ τοὺς ἄλλους νέους... Ξέρεις ὅτι παντρεύομαι μὲ τὸν Ἐδουάρδον τὸν Πελουρτίγκ;— «Ἐλα μὴ κλαῖς! Τὸ χαλάζι κατέστρεψε τὸ περιβόλι, αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια! ἀλλὰ ὁ καλὸς Θεὸς ἴσως τὸ ἐργάμενον ἔτος θὰ μᾶς τὰ δώσει διπλάσια!»

Ὁ Χριστῖνος ἐμεγάλωσε· σχεδὸν ἔχει γηράσει. Ἀλλ' ὅταν θελήσῃ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν μνήμην του τὰς καλλιτέρας ἐρωτικὰς του ἀναμνήσεις, βέβαια δὲν θὰ συλλογισθῇ τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι τὸν εἶχον ἀγαπήσει.

Μετάφρασις

K. A.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Μετὰ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν, ὕστερα ἀπὸ τὴν βαθειὰν συγκίνησιν, ποῦ τοῦ ἔκαμεν ἡ γυνότις τῆς κόρης ἡσθάνθη ἕνα εἶδος ἀλλοφροσύνης νὰ τὸν κυριεύη.

Αἱ αἰσθήσεις του ἐξύπνησαν διὰ μιᾶς. Τὰ ἔνστικτα τοῦ ζώου ποῦ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιδερμίδα κάθε ἀνθρώπου τὸν ἐκυρίευσαν μὲ τὴν ὁρμήν, ὥστε μέσα εἰς ἕνα δευτερόλεπτο ἐπετάχθη πρὸς τὸ μέρος ἔπου ἐστέκετο ἡ Τουρκοπούλα καὶ μὲ τὴν ἀγκαλιὰ ἀνοικτή, μὲ τὰ μᾶτια κατὰκόκκιννα, μὲ τὸ πρόσωπο κατὰ γλωμο ἐπροσπάθησε νὰ τὴν σύρει πρὸς τὸ ντιβάνι.

Ἡ κόρη μ' ἕνα ὀρμητικὸν κίνημα ἐγλύστρησεν ἀπὸ τὰ χεῖρα του, καὶ λεπτῆ, εὐκίνητη, ἀπαθῆς, ἀλλὰ μὲ ἔκφορα ἀποφασιστική. Εἶχε πηδήσει ἀκριβῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου, ἔπου εὐρίσκατο τὸ ἠλεκτρικὸν κουδούνι. Ἐδῶ ἀπ' ἐξῶ εὐρίσκατο ὁ Τούρκος ὑπηρετῆς του, ἔτοιμος νὰ τρέξῃ εὐθὺς ποῦ κτυπήσῃ. Λοιπὸν κάθησαι ἡσυχος καὶ ἀκουσέ με. Δὲν σοῦ ἐπαρροισάσθηκα ὅπως μὲ βλέπεις ἀπὸ κοινοταρία, γιὰ νὰ σὲ τρελλάνω, ἀλλ' οὔτε ἤλθα εἰς τὸ ἀποφασισμένον νὰ γίνω ἐρωμένη σου. Κρουμμένες ἀπὸ τοὺς ἀνδρες, αἰσθανόμεθα μίαν ἀκατάτητη ἐπιθυμίαν. Νὰ δείξωμεν εἰς τὸν ἐλεκτὸν καὶ τὸν ἀγαπημένον μας ὅλην μᾶς τὴν ἐμμορφίαν, χωρὶς ντροπὴς καὶ καμώματα. Δὲν σὲ θέλω γιὰ ἀγαπητικόν. Ὅχι. Σὲ θέλω ἄνδρα μου, νὰ ζήσω πάντα μαζί σου, ν' ἀλλάξω καὶ τὴν πίστι μου, ἀκόμη, ἂν εἶναι ἀνάγκη. Αὐτὸ ἦταν τ' ὄνειρό μου ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι. Νὰ πάρω ἐκεῖνον ποῦ θ' ἀγαπήσω. Καὶ ν' ἀγαπήσω ἄνδρα ποῦ δε θὰ μὲ κλείσῃ σὲ χαρέμι. Μὲ θέλεις;

Ὅλα αὐτὰ τὰ εἶχεν εἰπεῖ γλήγορα, γλή-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΥΡΚΑΙΑΝ ΤΗΣ ΔΕΚΕΛΕΙΑΣ

Ἐνα ἀπὸ τὰ περιφρημα πεῦκα τοῦ Τατοῦου ὄχι μακρὰν τῶν Ἀνακτόρων, τὸ ὁποῖον ἀπέμεινε τώρα ὀλόγυμνον.

γορα, καὶ ἀποφασιστικῶς, ὅταν νὰ ἐφοβεῖτο μήπως ἂν τοῦ ἔδιδε καιρὸν νὰ συλλογισθῇ, θὰ τῆς ἀρνεῖτο.

Ὁ νέος σαστισμένος εὐρέθηκεν ἀπροετοιμαστος, ἐφάνηκεν ἀναποφασιστός. Δὲν εἶξερε, δὲν εἶχε φαντασθῆ ποτέ, ὅτι τὸ θεότρελλο ἐκεῖνο κορίτσι, τὸ κακομαθημένον, ποῦ πότε ὑβρίζε καὶ πότε ἐσκαυδάλιζε μὲ τὰ γέλωτα καὶ τῆς φωνῆς τῆς κάθε διαβάτη τὸν εἶχε ἐρωτευθῆ σοβαρὰ, ἀληθινά, καὶ τὸ ἐπρότεινε νὰ γίνῃ γυναῖκα του.

Ἡ σκέψις ὅμως ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔτι τὸ

ζωντανὸ αὐτὸ ἀγαλμα, τὸ καλλιτέγνημα αὐτὸ μὲ τὴν λευκὴ καὶ δροσερὴν σάρκα ἀγρίου νερο-λουλουδίου, μὲ τῆς γραμμὰς καὶ τῆς ἀναλογίας τῆς ἀλάνθαστες ποῦ ἔδιδε σὲ μιᾶ μυστῆ ὅλας τῆς εἰκόνες τῆς μεγάλῃς θεᾶς, ἡ σκέψις ὅτι τὸ πανηγύρι αὐτὸ τῶν ματιῶν μπόρδσε νὰ τὸ ἔχη γιὰ ὅλην του τὴν ζωὴν, νὰ τὸ κάμῃ κτῆμα του, δικό του πάντα καὶ αἰώνια γιὰ νὰ σκορπίξῃ ἀρμονία καὶ φῶς εἰς τὴν ζωὴν του, ἡ σκέψις αὐτὴ τὸν ἔκαμε νὰ πῇ τὸν μεγάλο λόγο, νὰ πάρῃ τὴν ἀνέκκλητη ἀπόφασιν.

Σε θέλω, τῆς εἶπε. Ναι σέ θέλω. Σε θέλω δική μου, γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὸ θάνατο. Γιατὶ ἐσύ εἶσαι ἡ ξεχωριστὴ καὶ ἡ μοναδική, εἶσαι τὸ ὄνειρο τῆς ἐμμορφιάς, καμωμένη γυναίκα. Ὅποιος σέ δεῖ, ὅπως σέ βλέπω τὴ στιγμή αὐτή, ὅποιος σέ αἰσθανθῆ καὶ σέ νοιώσῃ ὅπως σέ αἰσθάνομαι, δένεται μαζὶ σου γιὰ πάντα στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο. Ναι. Σε θέλω γυναίκα μου, σέ θέλω καμάρι μου καὶ καύχημά μου. Ἐλα νὰ φύγωμεν.

Ἐκείνη τὸν ἔκουσε καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐφαίνονταν ὅταν νῆα καὶ ἀγνωστὴ μουσικὴ τοῦ ἑθέριμαίνε τὴν νῆα τῆς ζωῆς, τοῦ ἐσκόρπιζε στὸ εἶναι τῆς μιὰ μοναδικὴ μακαριότητα. Ναι Ἄυτό ἤθελα, αὐτὸ ὠνευρέθηκα, αὐτὸ ἐπερίμενα. Νὰ μὲ ἰδῆς, νὰ σ' ἀρέσω, καὶ νὰ μὲ πάρῃς. Δὲν σοῦ ζητῶ παρὰ ἓνα λεπτό. Ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ ντυθῶ. Καὶ χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ καιρὸν νὰ ἀπαντήσῃ ἐγλύστρησε πίσω ἀπὸ τὸ βελουδέσιο παραπέτασμα καὶ ἔφυγε ἀγνή καὶ ἀθικτὴ ὅπως εἶχε ἐλθεῖ, ὅταν σκιά, ὅταν πλάσμα φανταστικό, ὅταν ὄνειρο.

Ὁ Στέφανος ἔμεινε ὅταν μεθυσμένος, ὅταν ζαλισμένος. Ἡσθάνετο ὅτι ἡ ζωὴ του ὡς τώρα ἦταν ἓνα φέμμα, καὶ ὅτι ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ εἶχε κάποιον σκοπὸ καὶ κάποιον νόημα. Νὰ ζήσῃ κανεὶς κοντὰ στὸ θαυμάσιο αὐτὸ πλάσμα νὰ τῷ χῆρῃ δικό του, νὰ χύσῃ τὴν ψυχὴ του μέσα στὴν ψυχὴ τῆς, τὴ σκέψι του στὴ σκέψι τῆς, νὰ εἶναι ὁ πόθος καὶ τὸ πάθος τῆς ζωῆς του, ἦταν ὅταν νὰ ζούσε εἰς ἓνα κόσμον ἀγνωστο ὡς τώρα, εἰς ἓνα παράδεισον χαρᾶς ποῦ δὲν θὰ εἶχεν ὄριον καὶ τέλος.

Καὶ ἐνῶ ἠσθάνετο μιὰ νύκτι ἠδονικὴ νὰ ἀναλύῃ κάθε του αἰσθησιν, ἐνῶ ἔκλεινε τὰ μάτια του γιὰ νὰ κρατήσῃ μέσα τὴν ἀφάνταστὴ εἰκόνα ποῦ τὸν εἶχε τόσο τρελλάνει ἐνῶ ἐσυγκέντρωνε στὴ μνήμη του κάθε ἄλλη δύναμι τοῦ νοῦ του καὶ ἐκρατοῦσε τὴν ἀναπνοὴ του ἀπὸ φόβο μὴν τύχῃ καὶ τὸν ἀπαχαλῶσῃ ἄλλο αἰσθημα, ἔξαφνα μιὰ φωνὴ γελαστὴ ἓνα βᾶδισμα βιαστικό, μιὰ κίνησις ἀπότομη τὸν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὸν ὄρατον τοῦ ἐκμηθευσιμῶν.

Ἦτον ἡ Mme Louise μὲ τὸ ἀξιοπρεπὲς ὄφος καὶ μὲ τὸ γελαστό τῆς πάντα καὶ αἰνιγματικό πρόσωπο. Πῶς ἤρρετε τὸ φέρεμα; κύριε, τοῦ εἶπε. Δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι ποτὲ τέχνη δὲν ἀδελφώθηκε τόσο τέλεια μὲ τέτοιο ἀριστοῦργημα φυσικό, ὅπως εἶναι τὸ σῶμα τῆς ἐκκδήλφης σας;

Δὲν εἶχε προφθάσει νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν τῆς, καὶ εἰς τὸν διάδρομον ἠκούσθησαν φωνές, συζητήσεις, ὅταν νὰ ἐζητοῦσαν νὰ ἐμποδίσουν νὰ ἀνοίξῃ ἡ πόρτα. Ἡ Mme Louise ἐπε-

τάχθη ἀνήσυχη. Εἶναι ἡ Κουτὴν εἶπε, ἡ μητέρα τῆς μικρῆς. Προσέξετε τί θὰ πῆτε ἂν σὰς ρωτήσῃ. Καὶ πραγματικῶς ἡ πόρτα θνοιζεν ὀρμητικὰ, τὰ παραπετάσματα ἐσηκώθησαν ἀπότομα καὶ μιὰ νῆα καὶ ὑψηλὴ γυναίκα ἐφάνη εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου. Ἄ! εἶπεν εἰς κακὰ Γαλλικά. Εἰσθε σεῖς ἐδῶ μὲ τὸν κύριον Madame Louise; Ἐνόμιζα ὅτι θὰ εὑρίσκα τὴν κόρη μου. Καὶ ἔστρεψεν ἓνα βλέμμα ἐρευνητικὸν γύρω καὶ πίσω ἀπὸ τὰ παραβάν, ὅταν νὰ ὑπέθετε ὅτι ἐκεῖ κάπου θὰ εἶχε κρυφθῆ. Ἐφάνη ἐν τούτοις νὰ ἐπεισθῇ ὅτι δὲν ἦτο κανεὶς ἄλλος ἐκεῖ μέσα, ἐκάθισε σὲ ἓνα χαμηλὸ ἀναπαυτικὸ κάθισμα ἔβγαλεν ἀπὸ τὸ σακάκι τῆς μιὰ χουστὴ τοιγαροθήκη ἀναψεν ἓνα τοιγαρο καὶ ἐζήτησεν ἓνα καφέ. Θὰ περιμένω τὴν Νουριγιὲ νὰ τελειώσῃ τὴν δοκιμὴ τῆς. Καὶ ἐν τῷ μεταξύ θὰ ὀμιλήσω μὲ τὸν κύριον.

Ἡ Madame Louise ἐσηκώθη καὶ ἐβγῆκε, χωρὶς νὰ εἰπῇ λέξιν, ἐνῶ ἡ Κουτὴν κεννίζοντας ἔκανε συνεφάκια στὸν ἀέρα, ἄλλοτε στοργικὰ ὡς δακτυλίδια καὶ ἄλλοτε κυματιστὰ ὡς ἀσημένια φειδάκια.

Ὁ Στέφανος ἠσθάνετο μεγάλην στενοχωρίαν. Ἦ εἶχε συμβῆ καὶ πῶς ἡ μητέρα τῆς μικρῆς ἔφθασεν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ περιμένεται. Δὲν λέτε τίποτε; Κύριε, τοῦ εἶπεν ἔξαφνα ἡ νῆα γυναίκα. Ἴσως δὲν μ' ἐπερίμενατε. Ἴσως ἐκάνατε σχέδια ἐρωτικά, γιατί μοῦ φαίνεται ὅτι ὅσοι βρίσκονται μέσα ἐδῶ, εἶναι θύματα τῆς ἀγάπης καὶ μάλιστα κάποιος ἀγάπης ποῦ μοιάζει ὅταν τὸ ἀπηγορευμένο μῆλο τοῦ παραδείσου. Εἶπα ὅτι θὰ μιλήσω μαζὶ σας καὶ ἡ Mme Louise δὲν μοῦ εἶπε καὶ ποιὸς εἰσθε; Ὅτι σὰς φάνηκε βέβαια παράξενο. Πῶς ἐρχομαι νὰ σὰς μιλήσω, χωρὶς καὶ νὰ μὲ γνωρίζετε.

Ὁ Στέφανος ἐσιωποῦσε. Ἄλλως τε ἡ Κουτὴν μὲ τῆς ἐρωτήσεις τῆς, ἐφαίνετο ὅταν νὰ μὴν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ καιρὸν νὰ ἀπαντήσῃ. Καὶ αἱ ἐρωτήσεις ἐξηκολούθησαν πυκνές, σύντομες καὶ ἐζητηματικές. Βέβαια ἡ κ. Λουίζα δὲν μοῦ εἶπε ποιὸς εἰσθε, ἀφοῦ εἰξεύρει ὅτι εἰσθε ἔξαδελφος τῆς κόρης μου;

Δὲν ἐφανατάσθητε βέβαια ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ γνωρίζω τοὺς ἀνεψιούς μου, ἢ μάλλον τοὺς ἀνεψιούς τοῦ ἀνδρός μου.

Δὲν θέλω νὰ πῶ ὅτι ἐχομεν τόσοσους πολλοὺς ἀνεψιούς. Ἀλλὰ εἰσθε καὶ σεῖς ἓνας ἀπὸ τοὺς νεωτέρους, καὶ μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς παρουσιάσω χωρὶς εἰδοποίησιν καὶ νὰ σὰς δώσω ὡς πολὺ μεγαλητέρα σας, μερικὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας.

Μιράντα.

Η ANNA KOMNHNH

B.

Ἐν μέσω τῆς τρυφερᾶς ταύτης ἀγάπης ἀνατροφή ἢ μικρὰ Ἄννα Κομνηνὴ καὶ ἕως διὰ τὴν ἐννοήσωμεν ἀκριβῶς δὲν θὰ ἦτο ἀνωφελές νὰ ἐξετάσωμεν τί ἦτο κατὰ τὸ τέλος τοῦ 11ου αἰῶνος ἡ ἀνατροφή Βυζαντινῆς πριγκηπίσσης. Σπανίως ἢ κλίσις πρὸς τὰ γράμματα καὶ μάλιστα πρὸς τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς σοφίας ὑπῆρξε τόσοσὺ πολὺ διαδεδομένη ὅσον κατὰ τὸ Βυζάντιον τῶν Κομνηνῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὁ Τσέτσης προβαίνει εἰς σχόλιον τῶν ποιημάτων τοῦ Ἡσιόδου καὶ τοῦ Ὀμήρου καὶ ὁ Ἰωάννης Ἰταλὸς πρὸς μέγιστον σκάνδαλον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀναλαμβάνει ἔπειτα ἀπὸ τὸν Ψελλὸν τὴν μελέτην τῶν θεωριῶν τοῦ Πλάτωνος. Οἱ καλλίτεροι συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα προσπαθοῦν νὰ μιμηθοῦν τὰ ἔργα τῶν περιφημοτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων. Ἡ γλῶσσα ἐκλεπτύνεται καὶ προσπαθεῖ διὰ τῆς καθαρότητός τῆς ἔστω καὶ κάπως βεβαιωμένης, νὰ ἐπαναφέρει τὴν σοβαρὰν χάριν τῆς Ἀττικῆς. Εἰς μιαν τοιαύτην ἀναγέννησιν τῆς κλασσικῆς παιδείας, αὐτοκρατορικῆς πριγκηπίσσης καὶ μάλιστα ὡς ἡ Ἄννα Κομνηνὴ, ἐξόχως εὐφυῆς, δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ ἀρκεσθῆ εἰς ἐκπαίδευσιν κάπως συνοπτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐδίδον ἄλλοτε εἰς τὰς γυναίκας τοῦ Βυζαντίου.

Εἶχε τοὺς καλλιτέρας διδασκάλους καὶ ἐπωφελήθη τῶν μαθημάτων των. Ἐμαθε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ μάθῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς, ὡς ρητορικὴν, φιλοσοφίαν, ἱστορίαν καὶ φιλολογίαν, γεωγραφίαν καὶ μυθολογίαν, ἱατρικὴν, φυσικὰς ἐπιστήμας κλπ. Ἀνέγνωσε τοὺς μεγάλους ποιητὰς τῆς ἀρχαιότητος, τὸν Ὀμηρον καὶ τοὺς λυρικοὺς καὶ τραγικοὺς καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, τοὺς ἱστορικοὺς, ὡς τὸν Θουκιδίδην καὶ τὸν Πολύβιον, τοὺς ρήτορας ὡς τὸν Ἰσοκράτην καὶ τὸν Δημοσθένην. Ἀνέγνωσε τὰ ἔργα τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος, ἠδυνήθη νὰ ἀπαγγείλῃ τὸν Ὀρφέα καὶ τὸν Τιμόθεον, τὴν Σαμφῶ καὶ τὸν Πίνδαρον. Ἐμαθε τὴν γεωμετρίαν, τὰ μαθηματικά, μουσικὴν, ἀστρολογίαν. Οἱ μεγάλοι θεοὶ τῶν Ἑθνικῶν οἱ ὅρατοι θεοὶ τῆς Ἑλλάδος ἦσαν πράγματα γνωστότατα εἰς αὐτήν. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ Κάδμος καὶ ἡ Νιόβη ἤρχοντο κατὰ τρόπον φυσικώτατον εἰς τὴν γραφίδα τῆς. Ἐδειξεν ἀκόμη καὶ περιέργειαν διὰ τὰ ἀρχαία μνημεῖα. Καὶ κατὰ περισσώτερον. Ἠδύνατο νὰ συζητῆ περὶ στρατιωτικῶν πραγμάτων καὶ ἔδιδε πολλὰ-

κας γνώμην ἀσφαλῆ μεταξύ ἱατρῶν περὶ τῆς καταλληλοτέρως θεραπείας τὴν ὁποίαν ὄφειλον νὰ τηρήσουν. Τέλος φαίνεται ὅτι αὐτὴ ἡ Βυζαντινὴ πρᾶγμα σπανιώτατον εἰς τὴν Ἀνατολὴν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐγνώριζε καὶ τὴν Λατινικὴν.

Δὲν ἦτο μόνον γυνὴ πεπαιδευμένη. Ἦτο σοφὴ. Οἱ σύγχρονοὶ τῆς συμφωνοῦν εἰς τὸ νὰ ἐξιμνοῦν τὴν κομψότητα τοῦ Ἀττικοῦ τῆς ὄφους, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἰκανότητα τοῦ πνεύματός τῆς ὅπως λύη τὰ δυσκολώτερα προβλήματα, τὴν φυσικὴν ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματός τῆς καὶ τὴν προσπάθειάν τῆς νὰ καλλιεργήσῃ τὰ προσόντα ταῦτα, καὶ τὴν κλίσιν τὴν ὁποίαν εἶχε πάντοτε διὰ τὰ βιβλία καὶ τὰς μελέτας τῶν σοφῶν. Τὸ παγκόσμιον τέλος τῶν γνώσεών τῆς. Καὶ ἀρκεῖ νὰ εἰπῇ τις ἐν βλέμμα εἰς τὴν « Ἀλεξιάδα » τὸ ἔργον τῆς ὅπως εὖρη πασιφανέστατον δεῖγμα τῶν ἐξόχων αὐτῆς προσόντων. Μεῖλλον τὸ τεχνικὸν εἰς τὸ ὄφος τῆς, τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀντιτάξῃ, μὲ ὅλην τὴν βεβαιωμένην κάπως καθαρότητα τῆς γλώσσης, μὲ ὅλον τὸ ἐξεζητημένον τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ κανεὶς εἰς αὐτήν, ἐννοεῖ τις ἀμέσως τὴν ὑπεροχὴν γυναίκα, τὴν συγγραφέα μὲ ἀληθῆς τάλαντον τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῆ εἰς τὴν Ἄνναν Κομνηνὴν. Ὅλα αὐτὰ ἐφαίνοντο ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας. Ὡς Βυζαντινὴ ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα καὶ τὰς Γραφάς. Ἐν τούτοις τὸ πνεῦμα τῆς ἔφερε μὲ περισσοτέραν εὐχαρίστησιν πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ πράγματα ἢ πρὸς τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡσθάνετο βαθύτατον σεβασμὸν πρὸς τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν πεπεισμένη ὅτι μόνον δι' αὐτῶν ἠδύνατο νὰ διασωθῶν ἀπὸ τὴν λήθη τὰ ἐνδοξότερα ὀνόματα. Τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα τῆς ἀφ' ἑτέρου περιεφρόνει τὸ ὑπερφυσικόν, τὰς ματαιὰς ἐρεῦνας τῶν ἀστρολόγων, τὰς ψευθεῖς μαντείας τῶν μάντεων. Ἠθέλησε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν δῆθεν ἐπιστήμην των ὅπως ἤθελε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τὰ ἀποδείξῃ εὐκολώτερον καὶ καλλίτερον τὴν ἀνοησίαν καὶ τὴν κενότητά των. Ὅσον δὲ εὐσεβὴς καὶ ἀν ἦτο ἠσθάνετο ἐλαχίστην κλίσιν πρὸς τὰς θεολογικὰς συζητήσεις, τῶν ὁποίων τὰς μακρὰς καὶ ἀφηρημένης ἐνοίας εθεώρει ἀποτελεσματικὴν κνηρίας.

Πρὸ παντός τὴν εἴλκυεν ἡ ἱστορία ἐνεκεν τοῦ αὐστηροῦ καὶ σοβαροῦ, τὸ ὁποῖον περιέχει καὶ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἱστορικόν.

Εἰς τὰ Ἀνάκτορα

Τοιαύτη ἦτο ἡ διανοητικὴ μόρφωσις τὴν ὁποίαν ἔλαβε ἡ Ἄννα Κομνηνὴ. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἡ-

θικήν αὐτῆς μύρωσιν δὲν κατεβλήθη ὀλιγωτέρᾳ φροντίδι. Ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς αὐστρηρᾶς Ἄννης Δαλασέν, τῆς μητρὸς τοῦ Αὐτοκράτορος ὁ τόνος εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Βυζαντίου εἶχε μεταβληθεῖ πολὺ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν. Ἡ ἡγεμονία αὐτῆς χαρακτηρῶσθε σαφροῦ καὶ ἠθῶν αὐστηροτάτων εἶχε θέσει τέρμα ἀμετακλήτως εἰς τὰς ρυθμιουργίας τοῦ γυναικωνίου, εἰς τοὺς σκακιδώδεις ἐρωτας, οἱ ὅποιοι ἄλλοτε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ζωῆς τῆς Πορφυρογεννήτου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου ἐπλήρουν διαφθορὰς τὸ ἱερὸν Παλάτιον. Μετὰ τὴν ἀνάγκην ἐπανεφέρετο τὴν τάξιν παντοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν αὐτῆς ἐπιτήρησιν τὰ Ἄνάκτορα ἔλαβον ὄψιν μοναστηρίου.

Ἀντήχουν ἐντὸς αὐτῶν ὕμνοι καὶ ψαλμοί, ἡ δὲ ζωὴ διήρχετο ἐν ἀρετῇ καὶ μεθοδικώτατα κανονισμένῃ. Ἀναμφιβόλως ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος ὁ ὅποιος ἄλλοτε δὲν ἠγάπα τὴν σύζυγόν του δὲν ἠμποδίζετο ἀπὸ τὰς διασκεδάσεις. Ἐφρόντιζε ὅμως νὰ φυλάττει τὰ προσοχήματα καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐγκαθιδρύσῃ εἰς τὰ Ἄνάκτορα κερμίαν ἀπὸ τὰς ἐρωμένιας του, ὁ δὲ γενικὸς τόνος τῆς αὐλῆς τοῦ ἦτο μοναδικῆς κοσμιότητος. Εἰς τοιοῦτον περιβάλλον καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίρροισιν μιᾶς προμητόρος τὴν ὁποίαν ἐθαύμαζεν ἡ Ἄννα Κομνηνὴ φυσικώτατα ἐγένετο νεῖκος λαμπρῶς μορφωθεῖσα, σοβαρὰ, ἐνάρετος μὲ διαγωγήν καὶ συμπεριφορὰν ἀπολύτως ἀμειψτόν.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΗΓΜΑ

Πρὸ δεκαπέντε χρόνων ἀκόμη ἡ φιλολογία τοῦ μυθιστορημάτος καὶ ἡ ἀξία λόγου διηγηματογραφικῆ παραγωγῆ ἐν Ἑλλάδι θὰ ἠδύνατο καθόλου, νὰ συνοψισθῶσιν: εἰς τὰ ρητορικορρωμαντικὰ δοκίμια τῶν Σούτσων εἰς τὰ γλαφυρὰ καὶ πνευματώδη, ἀλλὰ, πλὴν δύο τριῶν ἐξαιρέσεων, ξενόσπορα καὶ ἀχαρακτήριστα διηγήματα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ εἰς τοὺς κολοσσούς τοῦ Στεφάνου Ξένου, τοὺς βαρβάρους καὶ πολυδαίδαλους· εἰς τὰς μυθιστορικὰς χρονογραφίας τοῦ Ράμφου· εἰς ἐν ἡ δύο τοῦ Βασιλείαδου αἰσθηματικά, καὶ τοῦ Παπαρηγοπούλου φιλοσοφικοῖστορικὰ γυμνάσματα· εἰς τὰς εὐτραπέλους καὶ ὀλίγον ἀναλάτους «μυθοπλαστίας» τοῦ Πανιαζῆ· καὶ πλὴν τούτων εἰς τὴν μοναδικὴν ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης «Πάπισσαν», καὶ τι νέον λόγῳ ὕφους καὶ λόγῳ εἰρωνείας, ἔργον ἀνδρὸς ὅστις βραδύτερον θὰ σημειώσῃ σημαντικὸν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας καὶ πρὸ πάντων τῆς κριτικῆς· τέλος εἰς ἄλλα τινά, ἐδῶ κ' ἐκεῖ κατεσπαρμένα προϊόντα, μὴ ἀξίζοντα κἂν ἰδιαίτε-

ραν μνεῖαν. Περὶ τῶν ἔργων τῆς μέχρι πρὸ δεκαπέντε χρόνων διηγηματογραφίας, δὲν διστάζω νὰ εἶπω ὅτι ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ ἄριστα λίαν ἀτελῶς ἢ οὐδόλως διέκριναν τὰ γνωρίσματα τὰ ἀπαραίτητα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, εἰς τὰ γνήσια λογοτεχνήματα, κυρίως δὲ εἰς ὅ,τι καλοῦμεν διήγημα. Δὲν ἀπαντῶμεν εἰς αὐτά, κατὰ γενικὸν κανόνα, οὔτε χαρακτήρων ἀνεπίξεις, οὔτε ἠθῶν ἀναπαραστάσεις, οὔτε ἰδεῶν ἀναπτύξεις, οὔδὲ τόπων ἀπεικονίσεις, οὔτε παραστατικότητα γλώσσης, ὅλα δὲ αὐτὰ ἀπορρέοντα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἣτις εἶναι τόσοσιν πλησίον καὶ τόσοσιν μακρὰν ἡμῶν, τόσοσιν πραγματικῆ, ἀλλὰ καὶ τόσοσιν ἰδεώδης, τόσοσιν ὑποπίπτουσα εἰς τὰς αἰσθήσεις καὶ τόσοσιν πνευματικῆ, τόσοσιν βαθέως συγκινοῦσα, ἀλλὰ καὶ τόσοσιν δυσκολοπροσδιόριστος, τόσοσιν ἀντικειμενικῆ, καὶ ὅμως τόσοσιν ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν ὑποκειμενικὴν ἀντίληψιν τοῦ συγγραφέως. Εἰς τὰ ἔργα ταῦτα δὲν βλέπομεν ἴχιος ἀπὸ τὴν σπουδαίαν καὶ ἐν ταύτῳ ἀπὸ τὴν ἰδιάζουσαν ἐκείνην ἔννοιαν τῆς εὐρείας, πολυμεροῦς καὶ πολυμόρφου Ζωῆς, ἔννοιαν, ἣτις εἶναι ἡ ἀλύμαντος σφραγὶς ἢ διακρίνουσα τὰ γνήσια ἀπὸ τὰ νοθογέννητα προϊόντα τοῦ πνεύματος ἐν τῇ καθόλου Ποίησει, εἴτε αὐτὴ ὡς λύρα τονίζεται, εἴτε ὡς δρᾶμα ὀργανίζεται, εἴτε ὡς ἔπος ρέει, εἴτε μὲ λελυμένα μέτρα ὡς διήγησις ἐμφανίζεται, εἴτε καὶ μέχρι τοῦ ἐμβριθεστέρου πεζοῦ λόγου προβαίνει, ἀναπτέρουσα καὶ λαμπρύνουσα τὴν κριτικὴν, τὴν ἱστορίαν, τὴν φιλοσοφίαν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐν τῇ πρὸ δεκαπέντε χρόνων ἀκόμη φιλολογικῆ παραγωγῇ ἐξαιρετικὴν ὄλως καὶ ὑπέροχον θέσιν κατέχουσι τὰ μυθιστορικά ἢ κάλλιον ἱστορικομυθικά ἔργα τοῦ Σπυριδῶντος Ζαμπελίου, μὲ τὴν σφοδρότητα τῆς ἐμπνεύσεως, τὴν ἰδιορρυθμίαν τῆς γλώσσης, τὴν πρωτοτυπίαν τοῦ ὕφους, τὸ μέγεθος τῆς ἐπιβολῆς, τὸν ὄγκον τῆς μαθήσεως. Ἀλλὰ τούτων τὸ μέγα ἐλάττωμα εἶναι ἴσως ἡ ἔλλειψις τῆς στοιχειώδους μεταξὺ ὕλης καὶ μορφῆς ἁρμονίας, χωρὶς τὴν ὁποίαν τὸ λογοτέχνημα κινδυνεύει νὰ διακυμαίνεται μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας. Μέσα εἰς ὅ,τι συνέγραψεν ὁ Ζαμπέλιος, ἡ πολυγνωσία καὶ ἡ φαντασία, ἀντὶ νὰ ἀφομοιωθῶσιν εἰς εἶδος καὶ εἰς κάλλος, ἀνταλλάσσον μεταξὺ τῶν διαρκῆ γρονθοκοπήματα, ἐρίζουσαι περὶ τῶν πρωτείων. Ἔργα, ὡς τὰ «Ἱστορικὰ σκηνογραφήματα» καὶ οἱ «Κρητικοὶ γάμοι», διαμφισβητοῦσιν ἐξ ἴσου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἴσου δυσπίστως ἀπορρίπτουν Ἱστορία τε καὶ Ποίησις· καὶ ὁ εὐσυνείδητος ἀναγνώστης, μεθ' ὅλον τὸ ἐκ τοῦ ὕφους θέλητρον, εὐρίσκειται εἰς διαρκεῖς βασάνους ὑποψιῶν καὶ ἐνοχλήσεων. Κ. ΠΑΛΑΜΑ

MODES CHAPEAUX

ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ Ι. ΜΑΝΤΟΥΚΑ

Παρελήφθησαν ἐκ Παρισίων τὰ νέα chic Μοντέλα.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 38.

Τὰ **ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ** νοσήματα

Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ τοῦ εἰδικοῦ ὀφθαλμολόγου

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.

ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων σπουδάσαντος κλπ.

Ἀθῆναι. 20 ὁδὸς Πειραιῶς. Τηλέφωνόν 654,

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑ ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦ. ΜΕΞΗ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ

ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

•Η νέα ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.

ΝΤΕΛΜΠΟΥΟΝΟ

καὶ μετὰ τὸ γλυκύτετο πρῶτο βιολί τοῦ κ.

ΠΙΑΣΑΝΕΝΤΕ

Τρίτην καὶ Παρασκευὴν συναυλίαι.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΣ 1916

ΔΡΑΧ. 1.000,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἰκαστὴν κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400.000, παρέχον-
τα κέρδη εἰς 2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 200.000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουα-
ρίου 1916 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὐξήοντα ἀριθμὸν 1—25.000 ἀκέραια γραμμάτια παρέχοντα συμ-
μετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος καὶ τιμώμενα τέσσαρας δραχμὰς καὶ ὑπ' αὐξήοντα ἀριθμὸν
25.001—100.000 τέταρτα γραμματίων τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν
εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάστης κληρώσεως

1	Μία κέρδος	ἐκ	Δραχμ.	80.000	Δραχ.	80.000
1	Κέρδος	ἐκ	»	20.000	»	20.000
2	Κέρδοι	ἐκ	»	2.500	»	5.000
6	Κέρδη	ἐκ	»	1.000	»	6.000
15	Κέρδη	ἐκ	»	400	»	6.000
1950	Κέρδη	ἐκ	»	40	»	78.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενέσεται τῆ 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916, ἡ δευτέρα τῆ 25
Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1916 ἡ τρίτη τῆ 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1916, ἡ τέταρτη τῆ 31
Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) 1916, καὶ ἡ πέμπτη τῆ 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ
Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον
Ὀικονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης: Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ